

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Zmešnjave na Balkanu.

Še v jeseni so se čuli glasovi, da kakor hitro nastopi pomlad, utegne hudo završati na Balkanu. In res se že množijo poročila, ki govorijo, da se na raznih krajih Balkana pripravljajo stvari, katerih evropska diplomacija, ako se bodo v tej smeri nadalje razvijale, ne bode mogla hladnokrvno prezirati.

Na Balkanu so razmere čudno zamotane. Ondi dolijo narodnosti, ki ječijo še vedno pod turškim jarmom, druge pa, ob turški meji, trpijo po nasilstvih turških nahujskanjih elementov. Makedonski Bolgari hočejo na vsaki način iznebiti se turškega jerobstva in se združiti s svojimi brati v osvobodjeni bolgarski kneževini. V to svrhu neprestano deljuje „makedonski odbor“. A tudi v Bolgariji sami ni povse zdravo. Ondi je ljudstvo ali temveč inteligenca razcepljena v dve, tri stranke. Jeden del, h kateremu spada tudi ogromna večina naroda, je nagnjen k Rusiji, a drugi del — in med temi je največ priseljencev drugih narodnosti in veroizpovedanj, v prvi vrsti Nemcev in Židov — pa dela odločno propagando proti Rusiji. Tretja stranka pa je stranka miru in želi izmiriti obe prvi stranki, da se jej to še vedno ni posrečilo. Rusofobska ali protiruska stranka dela stalno na razdor med narodom in ker je bila bolgarska vlada sama dolgo časa pod njenim uplivom, so se tudi vršile razne gospodarske in politične operacije, ki so bile v veliko škodo naroda. Ta stranka je tudi dovedla Bolgarijo pred finančni bankerot, iz katerega jo zamore rešiti jedino le Rusija. V tem kritičnem trenutku je knez sprevidel, da je najbolje izročiti upravo države v roke rusofilske stranke, katero za Dragan Cankovem zastopa dr. Danev. Ves bolgarski narod je pa tudi z veseljem pozdravil nastop dr. Daneva na čelu bolgarske uprave. V Petrogradu je dr. Danev jako priljubljena oseba in dobrodošel kot predstavitelj močne ideje jedinstva med Bolgarijo in Rusijo. Minister dr. Danev se zdaj nahaja v Petrogradu, da čudi natančno poroča o vseh zamotanih odnosih v Bolgariji in v Makedoniji. V Petrograd so ga napotile ne samo njegove osebne simpatije marveč hvaležnost do osvoboditeljev Bolgarov, katera je pred

petindvajsetimi leti z velikimi žrtvami s krvijo in denarjem izvojevala svobodo bratskemu bolgarskemu narodu po petstoletni sužnosti pod turškim jarmom. Zakleti sovražniki Slovanstva pa vseh poslednjih petindvajset let niso mirovali kakor še vedno ne mirujejo in niso opustili nobenega sredstva, da bi bolgarskemu narodu omrzili Rusijo in umorili v njegovem srcu čut hvaležnosti do plemenite rešiteljice. Vendar se jim to ni posrečilo vključno desetletni teroristični eri. Danes je ves bolgarski narod bliže Rusiji nego kedaj, kajti od nje pričakuje, da reši Bolgarijo iz novih nevarnosti, ki mu prete od njegovih sovražnikov. In Rusija je pripravljena poseči odločno v akcijo v Bolgariji in Makedoniji ter preprečiti nakane nasprotnikov. Rusija pa ima svoje oči uprte tudi na druge kraje širnega Balkana.

Brez pomena ni namreč, da je ruski car podaril pred kratkim Črnogori veliko število pušk najnovejšega zistema in veliko streljiva. Jeden del tega orožja je izročila Črnogora srbskemu prebivalstvu v Gusinjah v Albaniji. Na splošno dobivajo ustaši v revolucionarnih pokrajinah na Balkanu izredno veliko orožja in to za vse slučaje, da bi ne bilo presenečeno od Turčije, ki se pripravlja na nova klanja slovanskega prebivalstva v onih krajih. Kajti Turčija oborožuje z nova in stoji že več novih turških bataljonov pod orožjem.

Vsled teh razmer je obrnjena splošna pozornost na albansko, epirsko in makedonsko obrežje ob egejskem morju in Avstro-Ogerska diplomacija ni med poslednjimi v tem oziru. Ko je nedavno temu italijansko vojno brodovje obiskalo albansko-epirotska pristanišča, sledile so temu obisku avstrijske vojne ladije. Za tem so se zaporedoma nahajali v tamošnjih vodah italijanski in avstrijski vojni brodovi. V poslednjem času so se prikazale pred Krfom tudi štiri angleške vojne ladije z namenom seveda, da izvršujejo „pomorske vaje“. In zdaj je na potu pred Krf tudi ruska eskadra, obstoječa iz velike oklopnice „Nikolaj I. Hrabri“, topničark „Arbek“ in „Tereč“ in več torpedovk, katera eskadra hoče študirati albansko obrežje. Rusija ustanovi tudi še po jeden podkonzulat v Durazzo v Albaniji, v Makedoniji in Stari Srbiji in

sicer v Prištini in Mitrovici. Ti koraki Rusije naznanjajo bližnje spremembe v omenjenih krajih.

O Italiji je znano, da meri na Albanijo in baje jo v tem podpira Črnogora. Svoje načrte hoče Italija v prvi izvršiti na ta način, da spravi v Albanijo nekega samostojnega vladarja. Ta glavar bi bil knez Aladro-Kastriot, člen stare vladarske rodbine albanske. Turški sultan mu je nedavno ponudil mesto guvernerja za one pokrajine, a knez Kastriot je ponudbo odklonil, ker se nadeja, da postane samostojni vladar. Albanska narodna komisija je imela v nedeljo 6. t. m. v Neapolju sestanek, na katerem se je sklenilo: 1. ustanovitev predsedniške pisarne te komisije, 2. ustanovitev albanske lige v Italiji, 3. organizacija četrtega albanskega kongresa, 4. posvetovanje o stališču kneza Aladro-Kastriota, 5. narodno združenje Albancev Italije, Rumunije, Grške, Egipta, Srbije, Bolgarije, Dalmacije in Črnogore in 6. izdajanje stalnega časopisa od strani albanske komisije.

Ako se upošteva stremeljenja raznih strank na Balkanu po nekem cilju, bi se ne bilo čuditi, ako bi prišlo naposled vsega tega do kaj resnega. Najmanj bi potem imela uzroka smejati se Turčija, proti katere krutemu gospodarstvu je obrnjeno tam vse kar hrepeni po svobodi. Radi tega se Turčija tudi pripravlja na vse kriplice. Da bi preprečila usodnejše konflikte, skuša po svojih organih nahujskati prebivalstvo mahomedanske in krščanske vere do krvavih spopadov med seboj, čemur posledica so tudi ponovni krvavi spopadi ob celi turški meji, zlasti pa v Makedoniji. Vendar je naloga Avstro-Ogerske in Rusije, da tudi te spopade onemogočijo. V ta namen sta poslali svoje zastopnike v Bolgarijo in Srbijo, da za v prvo oni skrbijo, da se ne dogajajo nadalje krvava klanja in se ohrani dokler le mogoče mir na Balkanu.

Glasovi o Celju.

„Slovenskega Naroda“ „extrawurst“, katero so iznašli njegovi uredniki gledé celjskega vprašanja in po kateri so tako strastno posegli vsi liberalni in nemško-nacionalni listi, ogorčila je vse Slovence,

katerim je še kaj ležeče na obznanju našega slovenskega naroda. Ta „extrawurst“, katero imenuje „Slovenski Narod“ kompromis, dala je povod jako značilnemu uvodnemu članku, katerega je priobčil „Slovenec“ v svoji 72. št. z dne 29. marca t. l. iz katerega naj podamo svojim čitateljem odstavek, s katerim pozivlja člankar one Slovence, ki ne stojijo v vrstah narodno-katoliške stranke, da se tudi oni upro pogubonosni mejnarodni politiki, katero je začel delati „Slovenski Narod“ med Slovenci.

Ta odstavek „Slovenčevega“ članka se glasi tako-le:

„Tak je program najnovejša koalicije (koalicije namreč med dr. Tavčerjem in Nemci.)

Mi želimo tej družbi veliko sreče na pot, zagotavljamo jej pa že naprej, da bode na celi črti tepena. Naš narod je že mnogokrat imel opraviti s takimi izdajicami, toda še vselej se jih je temeljito otrese, kakor hitro jih je dobro spoznal. Tako se bode tudi to pot zgodilo. Naravna posledica takega izdajstva je, da vzbudi naravno ogorčenje vseh narodno čutečih elementov in tako oživi narodna čustva, navdušenje za narodne ideale.

Ta učinek smemo tudi to pot pričakovati. In porabimo to priliko, da se obrnemo do onih res narodnih Slovencev, ki ne stojijo v vrstah katol.-narodne stranke. Vemo, da je dokaj takih poštenih elementov. Vemo, da so ogorčeni kakor mi. Vemo, da že zdavnaj s skrbjo zasledujejo pota mejnarodnih liberalcev okoli „Slovenskega Naroda“. Vprašamo jih: Ali ni to trenutje, da se zopet najdejo vsi v resnici narodni Slovenci na polju skupnega narodnega dela? Saj baš sedaj vsi jasno vidimo, kam vodi politika, ki ne vidi svojega glavnega smotra v dušnem in gnotnem napredku svojega naroda, temuč v drugih, bistvu naše narodnosti tujih zadevah.

Zatorej — sprijaznimo se, zjedini mo se, složimo se! Vam ni treba za picico odnehati od Vašega prepričanja — nam od našega ne. A ugotovimo skupno polje skupnega složnega dela za blagor našega naroda. Mi nismo trmoglavci in ne gospodaželjni, če tudi se nam to namenoma podtika. V boju nas

LISTEK.

Potovalne črtice z Ogerskega.

(Spisal M. Mihaeljev. — 1902.)

(Dolge.)

Nekaj o milénjski razstavi l. 1896. v Budimpešti.

„A lepše, kot je naša pesem, Pri Ogrih slišal peti neser“. Ant. Hribar.

Znano je, da so Mažari l. 1896. obhajali na jako slovesen način tisočletnico obstanka svoje države in sicer v veliko razstavo, ki je bila dosihmal edina te baže. Jaz je sicer nisem videl, vendar sem o njej nekaj čital v nekem listu, ki je delal reklamo za to razstavo ter prijavil obširni vspeh izložbe milénjske. To je bila oficijelno mažarska razstava, prezirajoča proizvode vseh drugih narodnosti na Ogerskem, razun v malem delu Hrvaške. Celo nemški cesar Viljem jo je prišel obiskat ter je pri banketu napil po mažarski našemu svilemu cesarju rekoč: „Elyen á kiralyi!“ Ker je sam nisem videl, je tudi ne bom opisoval. Vendar hočem nekaj o njej ome-

niti, namreč, da je stala silno veliko, tako da so nadkrilili skupni stroški raznih stavb dohodke; kajti vsi razni stroški za stavbe te izložbe in kar sem spada, se zamorejo ceniti na okroglo 5 milijonov goldinarjev ali 10 milijonov kron. V ta denar je prišel v roke ogerskih podjetnikov, obrtnikov in delavcev, prav za prav največ v čifutsko mošnjo. Razstavljeni predmeti so se vrstili po zgodovinskih dobah od z nasilstvom osvojene dežele, do današnje dobe. Razstava se je napravila v mestnem gozdiču*, kjer je nastalo neko čarobno stostolpno mesto z mnogimi kupulami. Posebno zanimiva je bila razstava turške dobe in pa razstava armade in honvedov (ogerskih domobrancev) do današnjega dne. Med tem ogromnim gradivom raznih razstavnih in zgodovinskih skupin je bila tudi neka vojaška slika, ki kaže dolazek ali dohodek divjih Ogrov, ki sramoti (premagane) Slované. To orjaško okroglo sliko je baje napravil največji sedanji ogerski slikar

*) „Varosliget“ (Stadtwälchen) mažarski, je vstvaril Mažarom nepozabni palatin Jožef. Pred 100 leti je postavil temelj temu kósu raja dan. Budapešte. († 13. jan. 1847.) Pis.

Arpád Festy. Ta slika se je delala tri leta in je največji umotvor ogerske slikarske umetnosti. Na platnu, v ta namen tkanem 1800 metrov obseznem, postavljena je v palači, ki se je nalašč v to sezidala, ter kaže, kakor sem zvedel, dolazek Arpadovih sinov ali Ogrov v vojaški dolini, katera je na severu v karpatih, kakor sledi. Najzanimivejši deli slike so: 1. Arpad in vojskovodje; 2. Bitva z ostankom slovanske vojske; 3. Latorz (reka) in zarobljeni Slovani; 5. Prihod kneginje in ogerskih žen na volovskih vozovih. Pred njim stoji altar ajdovski z umirajočimi slovanskimi popi; 5. Kradenje ali unašanje žensk; 6. Beli konj. Žrtev ajdovskih Ogrov. Ogerski čarodelnik, plesajoča dekleta in mešane skupine; 7. Šotore postavljajoči Ogri. — V ozadju je bereška dolina*, lovačka, munkački grad, Lastorca in gorovje. — Pobožna, kaj lepa slika je bila tudi Munkač-Mihaeljeva: „Ecce Homo“! Obe te slike ste se še pozneje kazali proti vstop-

*) „Bereg“ t. j. Breg, po katerem trgu se imenuje tudi „varmegja“ (županija) Bereg, v znožju odraslekov Karpotov. Do tam bivajo Mažari, a naprej pa Rusini tje v Galicijo. Pis.

nini 1 krone do l. 1900. Rad bi jih bil videl in bi bil svoj odhod odložil na drugi dan, ali prijatelj mi je povedal, da sta bili lani (1900) prenešeni v Neapelj, kjer se kažeti in se tam še danes nahajati. Tako mi ni ostalo drugega nego da sem odrinil 3. dan iz tega ogromnega mestnega šundra in ropota, sicer bi se imel bati za svoje živce, ki so lani toliko trpeli in vsled česar sem obiskal že poprej omenjene rudninske kopelji. Moj nesebični prijatelj, s katerim se nisva dolgo časa videla (31 let!) me je silil, da naj le še pri njem ostanem, kajti Bog ve, če bo še mogoče se sniti v tem življenju! Obečal sem mu pa, da ga utegnem še obiskati, ako bom imel vsaj toliko zdravja, kakor sem ga imel po obisku cesarskih kopelji, po katerih sem se čutil nekako prerobenega, kljub veliki vročini! Saj je tudi on, potujoč l. 1900. k pariški razstavi, mene v B. obiskal in mi zopet zdaj obečal, da me ako mu Bog zdravje dá, še obišče, kadar bode upokojen, rekoč: „Ufam se u Boga, da ću još jednom i osobno na svoje oči pogledati Tvoje rodno mesto, kojega sam

ne bodete nikdar premagali, to smo zadostno pokazali. Nasprotno: boj nas ojačuje in zmagonosno prodiramo. V prijaznosti pa, če se gre za skupni blagor naroda, bodemo radi marsikaj priznali Vam, česar v boju nikdar ne dosežete! Menimo, da je morebiti čas prišel, ko se združijo vsi narodni Slovenci, ne glede na razlike, — mejnarodni liberalci pa definitivno izbacnejo iz vseslovenske skupnosti.

To bi bil edino pravi in uspešni odpor zoper najnovejši atentat mejnarodnega liberalstva. In ta odpor je ravno sedaj nujno potreben. Komaj smo zmagonosno odbili naskok na našo narodno posest, že oznanjuje vse nacionalno nemško osveto. Zadoštilo hočejo imeti, zadoštilo za zadnji poraz — na naše stroške. Tu bode zopet treba odločnega, brezobzirnega odpora. Pripravimo se za te boje, ki veljajo sveti, pravični stvari, ki veljajo našemu narodnemu obstanku. Mi smo pripravljeni k žrtvam — naj tudi drugi ne bodo malenkostni.

Kakor dokazuje izjava slovenskih visokošolcev, katero hočemo podati v polnem obsegu svojim čitateljem, povzročila je zgoraj omenjena dr. Tavčarjeva „extrawurst“ glede celjskega vprašanja isto ogorčenost kakoršno pri „Slovenčevemu“ člankarju. Ta izjava visokošolcev se glasi tako-le:

„Samostojno slovensko narodno misleče dunajsko dijaštvo zavzema proti kompromisni ideji glede celjskega vprašanja, izraženi v „Slov. Narodu“, v sledeči izjavi svoje stališče, ki je ob jednem stališče vseh zavednih in narodno čutečih Slovencev, kakor isto potrjuje historični razvoj narodne politike vseh drugih narodov, — da je vodilna ideja vsake narodne politike bramba realne narodne posesti, ozemlja in ljudstva, ozir. rešitev izgubljene posesti in da imajo v tej realni narodni posesti največjo vrednost mesta kot izvor kulturnega napredka — ter se pridružuje docela izjavi štajerskih posl. in zaupnikov, ker meni:

1. da se je storila v vseh svojih posledicah še nedogledna napaka s tem, da je prišla ideja kompromisa s slovenske strani v javnost,

2. da bi, ko bi bila ideja sploh umestna, zadostovalo par privatnih pismen štajerskim poslancem, mesto da se je razglasila v tako neprimernem momentu — ker je pač jasno, da se da s prikrito taktiko doseči več kot z javno brbljavostjo,

3. da bi vsak politik moral znati presoditi dalekosežnost svojih besedij in vedeti, da pada s tem le novo orožje našim narodnim nasprotnikom in da omaje tako naše nezanesljive politične zaveznike,

4. da je poslanec, ki je sprožil ta predlog, oškodoval naš parlamentarni ugled in vero v resnost naših narodnih

vidio još kao dijak!“ — Tako mi je zardil, ko sem se mu zahvaljeval za toli ljubeznjivi sprejem in njegovo nesebično gostoljubnost.

Odhod iz Budapešte 31. jul. 1901.

Ker sem se tačas vsled utrujenosti duha radi raznih nebrojnih utisov odločil odpotovati dne 31. julija (1901.) ob 8. uri zjutraj iz v Budimu se nahajajočega južnega kolodvora, je najel v svoji vsestranski pravi slovanski gostoljubnosti se odlikujoči prijatelj, elegantno dvoprežno kočijo, ter me je sam spremljal v gala-uniformi na precej oddaljeni III. ali južni kolodvor v Budi, ki je namenjen potnikom potujočim skoz staro Panonijo, mimo iz l. 1848. znamenitega bojišča Velenceze, Stolno-Biograda (Stuhlweissenburg), blatnega jezera, velike Kaniže, skoz nekdanj hrvaško Medjumurje (Čakovac), katero so Mažari kmalu po oktoberskem diplomu (1860.) namreč že leta 1861. ugrabili Hrvatom, — na Prager-sko, v Maribor, Trst itd. Tako sva se peljala skoz „Lipotkörtut“ (kjer biva moj prijatelj), skoz ves Leopoldov kraj (Lipotvaroš), ki meji na Donavo, da sem si

teženj. podprl Nemcem sumničenje „einer windischen Trutzburg“,

5. da se je tako postavilo naše slov. zaveznike v zahvalo zato, da so Čehi poklicali svojega zadnjega moža na krov, da so se Poljaki s svojim velikim uplivom, da celo z ministersko besedo zavzeli za našo sveto pravico, v nekam čudno luč, kakor da bi se le-ti ne bili borili za našo pravico, nego storili zgolj čin sovraštva napram Nemcem,

6. da so Slovenci brzkone izgubili mnogo zvestih slovanskih zaveznikov, mesto da bi jih za bodočnost tem ožje priklenili nase, ker že prete, da si bodo v bodoče vsak korak Slovincem na ljubo dobro premislili.

7. da se je s tem pokopala ideja obnovitve slovanske desnice.

8. da bodo posledice take liberalne taktike zgolj Nemcem koristile,

9. da je vsaka kompromisna izmenjava — dasi jo v tem slučaju ne dopušča vitalni narodni interes, ne narodni ponos — slaba, če sami, ne da bi nas kdo vprašal, ponujamo in tako svoje lastno blago podcenujemo, ker le tedaj je upati, da dobimo veliko v zameno, če nam je res veliko za stvar, katero damo v zameno. in če se vsaj delamo, kot da bi jo sploh ne dali iz rok

10. da nastaja sedaj kočljivo vprašanje, dobimo li za Celje, če nam že to jedva priborjeno pravico zopet ugrabijo, sploh kako primerno nadomestilo, ko se je prišlo v tako neumestnem trenutku z docela nepotrebnostjo idejo na dan.

11. da pač ta korak jasno kaže, da nastopajo naši narodni zastopniki, če ne brez konkretnega, pa gotovo brez skupnega narodnega načrta na političnem torišču vsled razdirajočega nastopa posameznih elementov.

12. da je ta posredna pomoč vladi in Nemcem zopet jedna značilnih posledic, izvirajočih iz zveze v Nemci in vlado.

13. da je to verjetno, da je zviti diplomat minister Koerber, meneč, da bode Stürgkhova resolucija sprejeta, in v bojazni, da bi nastal radi tega na Slovenskem vihar opravičene narodne ogorčenosti, ki bi prisilil poslance do obstrukcije, obljubil liberalnim poslancem mastno liberalno kompenzacijo z namenom, da le ti gase z vodenimi frazami in bagatelizovanjem nastali plamen narodne ogorčenosti, da se vihar čimprej poleže in ne moti Koerberju parlamentarnega dela. — Pa resolucija je bila odklonjena in liberalna kompenzacija je razpala v nič.

14. da se v tem dejstvu živo kaže da ministra Koerberja taktika napram Slovincem sestaja v tem, da izigra liberalce napram klerikalcem in obvlada tako ves slovenski narod po geslu: „Divide et impera!“ Liberalci pa se dajo vedoma ali premamljeni izvabiti v vladne zanjke.

ga ogledal; kajti tukaj je glavno središče trgovine. Dalje skoz Vigadó-tér (Redontenplatz), Gizella-ter (Gizelin trg), Jozsef-tér (Jožefov trg), ki je lepo tlakan, v čegar sredi stoji krasen kip (na stebri) nadvojvode Jožefa, že prej omenjenega predzadnjega palatina ogerskega. Kaj pa je to „palatin“, vtegne vprašati čitatelj velenjenjene „Gorice“. Palatin je do leta 1848. nadomestoval njih kralja in bil z velikimi oblastmi obdarjen, tako kakor n. pr. ban na Hrvaškem. Zadnji v tem smislu je bil Jožef grof Jelačić do nastale reakcije l. 1850, ki je, kakor hočem še pozneje omeniti, kakor že pri lzašegu, dobro „biksal“ Mažare s svojimi 40.000 graničarji l. 1848-49. Zadnji palatin je bil nadvojvoda Štefan sin Jožefov, ki je pa iz raznih razlogov moral že v začetku upora (l. 1848.) pobegniti z Ogorskega v Belgijo, kjer je umrl pred nekaterimi leti. Pa da zopet ne zagazim predaleč na zgodovinska tla, naj me potrpežljivi čitatelj „Gorice“ spremlja v duhu iz Budimpešte na južni kolodvor v Budim in od tod proti domu.

(Dalje pride.)

15. da je verjetno, da je Stürgkhov najbolji prijatelj, predsednik kluba nemških veleposestnikov, pa ob jednem najožji prijatelj g. dr. Tavčarja, baron Schwegel, vplival na svojega prijatelja g. dr. Tavčarja in ga prekanil v tej za Slovence in Stürgkhov državniški renomé odločilnej stvari.

16. da omenjeni poslanec izrablja narodne sile za nenarodni liberalizem, mesto da bi jih uporabljal v delu za narodni obstoj in procvit, in da — žalibog hladno prepušča narodno idejo klerikalnim diplomatom in jim tako njih čete množi.

17. da je neumestno proglašati sebe največjim državniškim modrijanom, edino realnim politikom, ostale ogromne večine slovenskega naroda pa zaničevati.

18. da ceni ta poslanec, če se ne odpove mandatu, bolj svojo osebo kot narodno korist. Mož, ki nima srca, ne bistrih očí za narodno korist, ne sme stati na odločilnem mestu.

19. da je list omenjenega poslanca zagrešil v najkrajšem času jako značilne nedoslednosti v želji, da krije svoje prvotne namere s prikupnimi argumenti. — Tako ponuja v četrtak v nadomestilo za Celje gimnazije v Barkovljah in Solkanu, dva dni pozneje pa izključno le gimnazije v celjski okolici in Mariboru. In teh nedoslednosti je še dolga vrsta.

20. da je omenjeni list že davno jenjal biti glasilo celokupnega slovenskega naroda, ker se ravna izključno le po geslu: „Vse v večjo čast in slavo dr. Tavčarjevo“.

V tem uverjenju izjavlja samostojno slovensko narodno dijaštvo, da mož, kojega hvalijo vsi naši nasprotniki in kojemu je deveta briga, če se izlijo nanj cele kadi slovanske ogorčenosti, ne sme biti trenotek dalje slovenski zastopnik.

Samostojno narodno dijaštvo roti pa ljubljanskega župana g. Iv. Hribarja, naj vendar že enkrat prereže prt mejseboj in dr. Tavčarjem. Roti ga, da že enkrat s četo vseh narodni ideji zvestih zapusti liberalni tabor in se postavi z vso brezobzirnostjo proti vsem zunanjim in notranjim sovragom in škodljivcem slovenskega naroda. Prosi ga, da popusti, če treba, vsa si v časti prislužena narodna mesta in vse nadaljnje aspiracije in se poda na pot trnjeve, pa neizprosne opozicije, in upa, da župan Hribar, edina nada mlajšega zaroda, tudi če ga zapuste vsi njega dosedanji prijatelji, brez ozira na vse napade in blatenja ne izda svojega rodu v trenutku, ko rabi mož spsobnih in značajnih mož, ki so voljni posvečati svoje sile in žrtvovati svojo korist narodnemu blagru in narodni koristi.

Gospod župan! Ojunačite se in ustanovite Vi, ki ste po svojem srcu in po svojih zmožnostih kot nalašč v to poklicani, mogočno, preko kronovinskih mej segajočo vseslovensko narodno stranko.

Svobodne misli ne bo konec nikdar, slovenskemu narodu pa preti pogin, če ga bodo zastopali možje brez narodnega ponosa, brez srca in brez bistrih očí za narodno korist.

D u n a j, dne 2. aprila 1902.

Samostojno slovensko narodno misleče dijaštvo.

Imena podpisancev so na razpolago pri g. iur. Ljudevit Klopčič, IX., Porzellangasse 30, Dunaj.

One dijake, ki so še v domovini, se prosi, da nemudoma brzojavnim potom ali na dopisnici na naslov omenjenega gospoda prigrasé svoje soglasje s to izjavo“.

— Ne da bi za danes o teh dveh izjavah hoteli izreči svojega mnenja, zdelo se nam je potrebno, da jih podamo svojim čitateljem ker nas k temu sili naša časnikarska dolžnost; povdarjamo pa, da je že skrajni čas, da se naši narodni krogi z vso silo uprejo pogubonosni neslovenski politiki, katero je inuguriralo dr. Taučarjevo glasilo „Slovenski Narod“ med Slovenci.

Politični pregled.

Poslanska zbornica se je danes zopet sešla. Na dnevnem redu stoji nadaljevanje obravnave še o nekaterih toč-

kah proračunna naučnega ministerstva. Poslanci, ki so se danes zopet zbrali v poslanski zbornici, nahajajo se še vedno pod utisom, katerega je napravilo nanje glasovanje o Stürgkhovem predlogu glede slovenske celjske nižje gimnazije. Ali je bil pa utis, katerega je napravilo to glasovanje posebno na člane raznih nemških državnozborskih strank v resnici tak, kakoršnega so opisovale v svojih različnih organih ter izražale na različnih shodih, katere so priredili na raznih krajih mej velikonočnimi počitnicami in vsled katerega bi morale stopiti v najodločnejšo opozicijo ali celo obstrukcijo ali pa je bilo vse to le nekaj humbuk, o tem nas pouči najbližja bodočnost. Dejstvo pa je, da vlada glede taktike, katero hočejo nemške stranke zaradi zgoraj omenjenega glasovanja v parlamentu nastopiti mej njimi največja ne-jednost. Treznejši Nemci so namreč prepričani, da je za Nemce obstanek slovenske nižje gimnazije v Celju veliko manjša nevarnost, nego bi bila vsenemška obstrukcija v parlamentu, obstrukcija namreč, bi bi znala zadati sedanji ustavi smrten udarec, ustavi, ki je za Nemce najugodnejša in kateri bi tako ugodna ne mogla nikdar več slediti. Listi poročajo, da hoče ministerski predsednik dr. Koerber pomagati Nemcem iz zadrege stem, da skuša doseči glede celjskega vprašanja nekaki kompromis. Isti listi poročajo namreč, da ponuja dr. Koerber Slovincem v Mariboru neodvisno in popolno gimnazijo katere peti razred bi se otvoril že v šolskem letu 1902-03, a v Zalcu pa nižjo gimnazijo samo da Slovenci privole v to, da se slovenska nižja gimnazija odpravi iz Celja. Tako, pravimo, pišejo listi. Naše mnenje pa je, da iz te moke ne bode kruha. Saj je celo prvi vladni kompromis, or „Slovenski Narod“ proti takemu kompromisu.

Deželni zbori.

Po najnovejših vesteh se snidejo deželni zbori še le prve dni meseca junija.

Novi dalmatinski namestnik.

Novi dalmatinski namestnik baron Handel je že nastopil svoje mesto. Ob svojem nastopu minulo sredo je napravil razne službene obiske. Obiskal je predsednika deželnega zbora dr. Ivčevića, nadškofa in metropolita Dvornika, vladiko Milača, generala pl. Tomičića, predsednika prizivnega sodišča dr. Gertscherja in zadržkega župana dr. Ziliottija.

Popoldne mu je dvorni svetnik Nardelli predstavil uradništvo primernim govorom, na kar se je novi namestnik dal poučiti o stanju političnih uradnikov.

Rusi proti Nemcem.

Poljski listi imajo iz Rusije poročilo, da se je na glavnem običnem zboru slovenskega blagotvoritelnega društva v Moskvi jednoglasno sklenilo, da se z ozirom na dogodke v Poznanju in zapadni Pruski, blago prihajajoče iz Nemčije, na vsaki korak bojkotuje. Da je ta sklep omenjenega društva Nemce dokaj vznemirilo, se samo ob sebi umeje. Kajti ta sklep ima že težke posledice za Nemčijo. Kjer je prej prihajalo polno vlakov z nemškim blagom, vlada zdaj mrtvaška tihoča. Zato ni čudo, da je nemško javno umenje postalo nervozno in da z zavistjo gleda na Avstrijo, katera bi sedanjo zvezo z Rusijo lahko izkoristila za se, ako bi znala. Nedavno je neki berlinski list pisal, da je avstrijski trgovinski minister razposlal okrožnico na trgovske zbornice, s katero jih je opozoril na nove odnase z Rusijo, in s temi okrožnicami — dostavlja hudobno berlinski list — se je avstrijski minister pokazal v pravi luči. V tem berlinskem poročilu pa ni najmanjše resnice, da si kaže, česa se Prusi zares boje, namreč da jih Avstrija popolnoma izpodrine na ruskem trgu, kar bi se vsled nove zveze lahko zgodilo. Ta berlinski glas pa je tudi pokazal, da bi Nemčija še vedno rada nadzorovala Avstrijo.

Bolgarske finance.

Bolgarske finance se nahajajo v tako slabem stanju, da je tam finančni polom ali krah neizogiben, ako se ne usmili Bolgarije kaka druga velesila. Bolgarija bi sicer dobila posojila na Francozskem, a postaviti bi morala svoj tobačni monopol pod francosko kontrolo. Tega pa Sobrajanje ne dovoli. Zdad se je obrnila Bolgarija do Rusije, ter jo prosi naj bi jej pomagala iz te zadrege. Zato je prišel dr. Danev v Peterburg, da izposluje pomoči od Rusije. Dr. Danev je bil od carja prijazno sprejet in tudi rusko časopisje svetuje svoji vladi, naj bi priskočila Bolgariji na pomoč.

Domače in razne novice.

Smrtna kosa. — V soboto popoldne ob 5. uri je umrl v Gorici veleposestnik gospod France Pavletič, po domače Tinko, v 74. letu svoje dobe.

Dr. Tuma se umika. — Dr. Tuma se umika sicer počasi, a se vendarle umika. Bil je svoječasnno predsednik obema „naprednima“ denarnima zavodoma Najprej se je začel umikati — on že ve zakaj — pri „Trgovsko-obrtni zadrugi“. Iz ravnateljstva prišel je v nadzorstvo a zdaj je izginil celo iz nadzorstva. — Isto pot je nastopil, kakor se vidi pri „Goriški ljudski posojilnici“. Do sedaj bil je tam v ravnateljstvu in celo predsednik, zdaj pa je nastopil tudi tam rakovo pot. Prišel je letos namreč v nadzorstvo in ne poteče morebiti dolgo časa, da dr. Tuma tudi iz nadzorstva „Goriške ljudske posojilnice“ izginje. Kakor rečeno počasi sicer, a vendar le se umika dr. Tuma, dokler se popolnoma ne umakne. Komu ne prihaja tu na misel znani nemški rek: Die Ratten verlassen...!

Nekateri so le radovedni, prevzemajo li dr. Tumovi nasledniki njegovo dedščino „cum ali sine beneficio inventarii“?

2000 kron za itd., itd., itd. — „Goriška ljudska posojilnica“ in „Trgovsko-obrtna zadruga“ sta imeli pretekli četrtek vsaka svoj občni zbor. Pri teh občnih zborih je vsaki teh dveh denarnih zavodov določil, da se ima od čistejšega dobička darovati „Narodnemu skladu“ po 1000 kron. Ni dvoma, da od teh 2000 K ne dobi kak šolski zavod niti kako drugo narodno podjetje, katera je označila svoječasnno „Soča“ imenoma niti vinarja, nego več kot gotovo je, da se bodo te svilne kronice porabile le za one itd., itd., itd., za namene torej, ki bodo na korist le nekaterim osebam, nikakor pa ne skupni stvari goriških Slovencev. Med onimi itd., itd., itd., misli si človek lahko kar si hoče kakor n. pr. podporo za izdajanje razpor in demoralizacijo med goriškimi Slovenci razširjanje listov „Soče“ in „Primorca“. — Mej onimi itd., itd., itd., misli si lahko človek tudi kak „napreden“ krok itd., itd., itd., in za take potrate naj bi se trosil danes čisti dobiček „Goriške ljudske posojilnice“, katero so svoječasnno goriški rodoljubje ustanovili s tako veliko požrtovalnostjo; za take potrate naj bi se trosil čisti dobiček „Trgovsko-obrtna zadruga“, ki se je zamogla ustanoviti le s skupnim sodelovanjem vseh goriških Slovencev in posebno še goriške slovenske duhovščine, kakor je svoječasnno sam dr. Tuma priznal. — Res, daleč smo že prišli. Ej, ali so fine molzne krave ti „napredni“ denarni zavodi, misli si nekdo ter se smeje v svojo pest.

Izpred sodišča. — 20-letni Prijatelj Karol iz novomeške okolice je hotel iti v Ameriko ter se tako izogniti vojaškemu naboru. Ker mu je bila pa pot do italijanske meje neznana, najel si je vodnika v osebi 50 letnega kmeta Jožefa Zlatoperca, ali zasačili so oba ter ju zaprli. Prvi je dobil 8 dni zapora, drugi pa 7.

Krompirjev trg ni trajal letos tako dolgo kakor druga leta. Prodalo se je krompirja približno 2250 kvintalov. Cena mu je bila jako nizka, in sicer prodajal se je po 4 do 4 in pol krone kvintal.

Iz Volč smo dobili daljši dopis, v katerem toži dopisnik o raznih neredih, ki se baje godé na tamošnji pošti. Dopisnik pravi, da se pisma jako neredno dostavljajo strankam, posebno pa uradna; tako, da ni mogla marsikatera stranka priti pravočasno k uradnim obravnavam, zato ker jej je bilo vabilo potom pošte prekasno dostavljeno. Dopisnik pravi nadalje, da je tamošnja uradna poštna ura pravi čudež. Gre namreč pol ure prehitro ali pa pol ure prekasno, kakor se jej zljubi in je zaradi tega v vednem navskrižju z drugimi urami. Vse to pa napravljaja strankam velike sitnosti in bi bilo torej želeli, da se tej uradni poštni uri izbijejo njene čudne muhe iz glave. Pa tudi nad tem se spodtika dopisnik, da se nahaja v uradnem prostoru pri gospodični opraviljici skoro vedno neka nepoklicana oseba, akoravno stoji nad vratmi zapisano, da je uhod nepoklicanim osebam prepovedan. Dopisnik misli, da bi moralo vse to kar se na pošti godi, ostati tajno, kar pa ni tako lahko, ako se v poštnem prostoru nahajajo prepogostoma nepoklicane osebe, ki nimajo pri poštnem uradovanju nič opraviti. Mi ne vemo sicer koliko je na tem resnice. Ako bi pa kaj resničnega bilo, potem je najbolje, da se taki nedostatki odstranijo.

Iz Komua nam poročajo: Naši „napredni“ krčmarji hočejo ostati dosledni v svoji „naprednosti“ tudi pri točenju vina. Oni nočejo nikakor nazadovati s cenami vina. Kakor je znano, je bilo lansko leto vino pri posestnikih mnogo dražje nego je letos. Posledni

predni“ krčmarji se pa za to okolnost nič ne zmenijo, akoravno dobivajo vino pri posestnikih po veliko nižji ceni, nego so je dobivali lani. Hoteli bi je vkljub temu letos po isti ceni točiti, kakor so je točili lani, le krčmar Žigon, po domače Soldatov je sprevidel, da to tako ne gre, in začel je vino ceneje in letošnjemu kupu primerno točiti. Zaradi tega ima veliko več piveev nego jih imajo drugi „napredni“ krčmarji.

Kakor je znano, je bila lani pri nas in tudi drugod po deželi slaba letina za pičo. Zaradi tega nima letos goveja živina posebne cene in mora marsikateri posestnik kak rep za vsako ceno iz hleva prodati, ker mu primanjkuje sena. Naši mesarji pa se za to nič ne zmenijo. Oni prodajajo meso vedno po isti ceni, naj so kupili živino, katero so zaklali za drag ali pa za cen denar. Zgorej omenjeni krčmar Žigon je tudi mesar. Kot mesar je upošteval okolnost, da je goveja živina v tem času ceneja in zato je znižal ceno govejemu mesu. Zaradi tega pa je tudi za praznike mnogo več mesa razprodal nego so ga razprodali drugi mesarji. V sled tega pa se je jezé nanj vsi naši „napredni“ krčmarji in mesarji. Mi mu pa svetujemo, da se za to neopravičeno jezo popolnoma nič ne zmeni, kajti ako bode vedno tako ravnal, zadel bo vedno pravo, in sme se tudi vedno zanašati na našo podporo. Ta bi bila pač lepa! Mi kmetje, ki se mučimo celo leto okolo trte, moramo prodati svoje vino po cenah, kakoršne nanesejo vsakoletne okolnosti. Letošnje okolnosti glede vinskih cen so za nas jako neugodne in iz teh za nas neugodnih okolnosti naj bi krčmarji kovali zase kapital?

Bil je njegov denar. — Pred nekoliko časom smo prinesli po „Corriere Friulano“ vest, da je gosp. Andrej Repič vzel iz poštna hranilnice neko svoto denarja, ki ni bila njegova, marveč njegove mačehe. Zdaj pa popravlja „Corriere Friulano“ to vest in pravi, da je bil denar, katerega je gosp. Repič vzdignil pri poštni hranilnici, njegova lastnina.

Sneg. — V noči od nedelje na ponedeljek je zapadel po naših bližnjih hriboh sneg. Včeraj predpoludne nastal je tudi v mestu vihar; začel je liti gost dež, vmes pa je naletaval tudi sneg. Popoludne pa se je vreme spremenilo in solnce je začelo sijati, da ga je bilo veselje gledati. Na Kranjskem in po Krasu padlo je toliko snega da je bilo vse belo sem do Sežane. S tem nadajamo se, se je sneg za letos od nas poslovil.

Krvavi poboj v Sestlanu. — Pri delu, ki se vrši v seljanski luki, bil je med delavci tudi neki Jernej Pelirotto. V soboto zjutraj ob šesti uri pristopi k njemu delavski nadzornik 42-letni Emilij Rosso iz Milj ter mu reče, da je neobhodno potrebno, da se poda k enakemu delu v Trst. Pelirotto se temu brani. Ko mu nadzornik ponovi, da je neobhodno potrebno, da gre vsaj za osem dni v Trst, mu Pelirotto odločno odgovori, da tega ne stori, ter mu zažuga, da se hoče nad njim maščevati, ako bi ga k temu prisilil. Delavski nadzornik nemeneč se za žuganje, zaukaže v resnici Pelirotto, da mora iti v Trst. Potem se poda k drugim delavcem. Ko je bil nekaj časa pri njih, približa se mu Pelirotto ter mu s sekuro, katero je imel skrito za hrbtom, zadá dva tako močna udarca, da se Rosso hkratu zgrudi na tla. Ranilec pa zbeži, a ulovili so ga kmalu. Rosso je zadobil dve nevarni rani na desni rami in na levem hrbtišču. Prepeljali so ga v Trst v bolnišnico. Nade je, da okreva.

Dirka avtomobilov prepovedana. — Vlada je prepovedala dirko avtomobilov, ki se je imela vršiti, kakor smo že povedali v predzadnji številki našega lista, ta teden med Nizzo in Opatijo. Kakor poročajo listi, se vožnja na tej črti dne 11. t. m. vendar bode vršila, a vozili bodo počasi.

Važna naredba naučenega ministarstva. — Bila je nastala v resnici prava pravcata razvada, da so se šolske knjige skoro vsako leto popravljale. Komaj je bila knjiga jedno leto v veljavi, že je izšla drugo leto ista knjiga v drugi popravljeni izdaji, tretje leto v tretji popravljeni izdaji itd. Godilo se je to tako, da je napravilo na človeka čuti, kakor da ni tem novim izdajam družega namena, nego da se pri njih okoristita dotična tiskarna in pa oni, ki je priredil novo izdajo. Starišem pa, ki so imeli v šoli več otrok in sicer takih, ki so si sledili v šolskih razredih, napravljalo je to mnogo stroškov, ker so morali kupovati vedno nove knjige, mesto da bi rali mlajši otroci iste knjige, katere so

v istem šolskem razredu. Najhujše pa je bilo pri knjigah, ki so se rabile v dveh, treh ali celo v štirih šolskih razredih. Letos si je n. pr. učenec kupil tako knjigo, ali že drugo leto je izšla ista knjiga v popravljeni izdaji, in zahtevalo se je od učenca, da si kupi to novo izdajo in tako se je godilo tudi v tretjem in četrtem letu. To pa je vzbujalo pri stariših, ki so morali trositi denar za take knjige, opravičeno nezadovoljnost. Začeli so se torej pritoževati in te pritožbe niso ostale brezuspešne. Naučno ministerstvo je namreč te dni izdalo naredbo, v kateri določa, da ima ostati vsaka knjiga izdana v drugi ali tretji popravljeni izdaji, najmanj pet let v veljavi. Nove izdaje pa naj se prirejajo tako, da je mogoče dijakom samim v starih izdajah izpopolnjevati ali popravljati nove predrugeče v tekstu. Ako pa imajo učenci knjige, katere se rabijo zaporedoma v raznih razredih in izide od teh knjig kaka nova izdaja, se ne sme od učenecv zahtevati, da si nabavijo to novo izdajo, ko prestopijo v višje razrede.

Goriški zidarji v Ljubljani. — Zadnje dni je prišlo v Ljubljano 119 goriških zidarjev.

Izjemno stanje in nagla sodba v Trstu odpravljena. — Z Dunaja se poroča, da so vsled ukaza skupnega ministerstva dne 6. t. m. odpravljene naredbe glede izjemnega stanja in nagle sodbe v Trstu. Ta ukaz so priobčili včeraj vsi uradni listi.

Manevri vojnega brodovja. — Meseca junija, — tako poročajo iz Pulja — namerava naša vojna mornarica obdržavati velike manevre, katerim bode baje prisustvoval Nj. Velič. cesar sam. Namen tem manevrom baje je ta, da se izkaže ne le sposobnost naše vojne mornarice, marveč da se razvije tudi njena količina.

Štrajk na Reki dovršen. — Od bor stavkujočih delavcev na Reki objavlja, da se je med delavci in podjetniki doseglo povoljno sporazumljenje. Delavci so se vsled tega vrnili na delo. Delavski kolodvaja neki Nemeč Schneider, ki je bil aretiran, je izpuščen, a je izgnan iz Reke.

Veliki požar. — Predvčeranjem je zgorela vas Sv. Utrih pri Beljaku s cerkvijo vred.

Sama čista kri. — Na shodu celjskih nemških hujškačev na Veliki petek so nastopili naslednji govorniki: Jaborneg, Negri, Ambroschitsch, Mravljac in Jesenko. To so torej močje najčistejše tevtonske rase, ki so reševali nemško Celje in pretakali solze pri tej nekrvavi žrtvi.

Nadvojvoda Franc Salvator, ki je sedaj poveljnik 6. dragonskega polka v Anizi, pride v Budapešto kot poveljnik kavalerijske brigade.

Zanimiv izprehod dvojčkov. — Po Dunaju hodita dva zanimiva dvojčka, eden moškega, drugi ženskega spola. Moški je visok 2 metra 73 cm, njegova sestra pa je pritlikavka 80 cm in tako nežna, da jo brat nosi okoli na razprostiti roki. Semintje utakne brat sestrico v nalašč za to prirejeni žep, iz katerega gleda zvedavo le drobna glavica pritlikavke.

Zastopstvo za Čile, Peru in Bolivio ustanovi Avstro-Ogerska prihodnje leto s sedežem v Santjagu.

Smrt na lovu. — Na poseben način se je v Nizzi ponesrečil na lovu 17-letni mladenič Pierre Masse. Hotel je preskočiti nek jarek in je vrgel puško preko jarka naprej. Puška je na drugo stran priletela s cevjo proti Pieru in je padla na petelina, kar je povzročilo, da se je sprožila. Strel je zadel mladega loveca v prsa in zgrudil se je ravno, ko je vzdignil nogo, da preskoči jarek.

Borba na odru. — V Bruslju so belili hišo. Na odru ki je visel 15 metrov nad zemljo, stala sta mojster in delavec. Med njima nastane prepir. V tem prepiru pa se delavec tako razkači, da naglo plane proti mojstru, ga zgrabi z rokama ter ga hoče pahnuti z odra. Nastalo je med njima hudo borenje. Konečno omahne delavec čez oder, pade na zemljo in se nevarno poškoduje. Prenesti so ga morali seveda v bolnišnico.

Zopetni poskušen atentat na policijskega ravnatelja v Moskvi. — V soboto predpoludne je prišel neki Miscialewski v ravnateljsko policijsko pisarno v Moskvi. Rekel je, da bi rad govoril s policijskim ravnateljem Trepovom. Ko mu policijski uradnik Zarembo pove, da ravnatelj ni še v uradu, ter da naj se vrne ob vsprejemni uri, potegne Miscialewski bodalo iz žepa ter hoče z njim prebosti uradnika. K sreči se mu ni to posrečilo ker je uradnik naglo odskočil. Napadalec

Konji za južno Afriko. — Iz reške luke je odplul parobrod „Devona“ s 796 konji, namenjen za južno Afriko. To je devetinspetdeseti parobrod, ki je do danes iz reške luke odvel konje za južno Afriko. Vseh konj se je doslej iz reške luke odpeljalo 45.611 glav. Sedaj se nahaja v reški luki angleški parobrod „Manchester Corporation“, ki bo ukrcal 800 konj.

Nemščina v Ameriki. — Vlada petih srednjeatlantskih držav je prosila pri centralni vladi v Nev-Yorku, naj se upelje nemški jezik na vseh državnih šolah. To so seveda le hipni nasledki pijanosti po obisku nemškega princa.

Kmetiska ustaja. — V Ukriji pri Messini je napadlo 200 kmetov bralno društvo v katerem so se zbirali tamošnji gospodje, in pa občinsko hišo.

Policija in tamkaj se nahajajoči italijanski orožniki trudili so se zaman, da bi kmete razgnali, pač pa je bilo več njih ranjenih od kamenja ki je letelo iz kmečkih pesti nanje. Gospoda pa se je zabarikadirala v svojih hišah. Šele ko je prišla vojaška pomoč, so se morali kmetje umakniti. Aretiranih je bilo 60.

Gospodinjo umorila. — Gospa Reitzer v Szanto je zasačila pri tatvini svojo dekle. Dekla je prišla kuhinjski nož in zaklala gospodinjno.

Železniški vlak v čakalnici. — Na kolodvoru v Franciji Saint-Valéry-en-Caux prišel je železniški stroj z dvanajstimi praznimi vozovi stako silo v poslopje, da je predrl steno in se hkratu znašel v čakalnici prvega razreda. Stroj je dimnik in tender sta bila sicer poškodovana, a strojevodju in kurilcu, ki sta mirno ostala na svojem mestu se ni zgodilo nič hudega.

Novice od raznih strani sveta. — „Novoje Vremja“ poročajo iz severnega Japana, da je 210 mož nekega japonskega bataljona ponesrečilo na vaji v velikansk m sneženem viharju. Od 210 vojakov jih je ostalo pri življenju le 83. — Strašna kuga divja v Indiji. Na mesec umrje 70.000 oseb. — Četvorčke je povila v Turo Tridvori na Ogerskem 28-letna kmetica Anepany. — Po raznih pariških ulicah so napravili tlak iz stekla. Tlak iz stekla se napravlja iz steklenih odpadkov, ki se razstope. — V združenih ameriških državah se je 108-letni John Barlov poročil z 90-letno vdovo. — Nadškof Kohn bo prodal svoj gala-voz, ki je vreden 240.000 kron ter bo izkupljeno svoto razdelil med reveže.

Narodno gospodarstvo.

Navodilo o pokončevanju škodljivih mrčesov.

Gledé na zakon z dné 17. junija l. 1870., dež. zak. št. 21, ki županom veleva skrbeti, da si občani čistijo drevje in vrte škodljivih mrčesov in njih zalege, se posestniki opozarjajo, da je najbolje zatirati mrčesjo zalego meseca januarja, februarja in začetka marca. Kmetovalcem, oziroma sadjarjem škoduje na stotine raznih hroščev in metuljev, oziroma njih ličink in gosenic; največjo kvaro pa jim delajo vsekarer gosenice belinove (belega metulja), prsteničarjeve in ze nekaterih drugih metuljev, potem rjavi hrošči (kebri), zlasti pa njih ličinke, imenovane tudi črvi, ogrei in podjeki, ki so 1889. leta poljščini naredile ogromno škodo.

Da je treba metulje loviti in pobijati, se razumeva samoobsebi, toda tak lov nikdar ne izda toliko in tudi ni tako lahak kakor snemanje goseničnih mešičkov. Najuspešnejše se uničujejo belini, oziroma njih in drugih metuljev gosenice, če dosledno vsi posestniki trebijo z drevja in z grmovja njih zalege, zapredke in mešičke. Če le nekateri gospodarji trebijo, drugi pa ne, ne pomaga nič, kajti z neotrebjenega drevja pridejo kmalu škodljivci na drugo drevje, in ves trud je bil zaman. Prav je torej, da zakon podpira marnega gospodarja in preti s kaznijo malomarnežu.

Kako je uničevati gosenične zalege in zapredke? To se da storiti na dva načina: ali se potrga z drevja vse listije, ki je izza zime na njem ostalo suho in je v njem gosenična zalega, ter se porežejo vsi zapredki, potem pa oboje skupaj sežge; ali pa se po drevju posmodé zalege in zapredki.

Najlažji je prvi način. Z nizkega, t. j. pritličnega drevja in z grmovja (zlasti z gloga ali belega trna, kamor posebno rad belin spravlja svojo zalego), se more z roko ali z nožem hitro posmukati listje ali pa porezati zapredke. K višjemu drevju je treba priložiti lestvico, a ker so zapredki najrajši po veinih koncih in vrhovih jih ni lahko doseči in zato jih je

ki se nataknejo na primerno dolg drog. Take škarje prodajajo po mestih nožarji. Vse otrebke z drevja je potem pazno požgati, da gotovo pogine vsa zalega.

Teže je pokončavati gosenične zalege in zapredke s plamenicami ali baklami, in tudi dražji je ta način. Ravnanje pa takole: Pločevinasta (plehasta) posoda ozkega vratu se pritrdi na primerno dolg drog, se nalije s petrolejem in v vrat se vtakne stenj. Če se stenj prižge, je lahko s to pripravo posmoditi gosenice ter njih zalege in zapredke do najvišjih vršikov.

Nad vse škodljiv kmetijstvu je rjavi hrošč. Tega hudega sovražnika je zatorej zatirati na vso moč. Posamezna roka sicer lahko včasih mnogo stori, a delo je v resnici izdatno in uspešno samo tamkaj, kjer se združijo po vse vasi in občine, okraji ali dežele in skupno ugonablajo tega hvarljivca.

Rjave hrošče je najbolje pobirati meseca majnika, in sicer se otrešajo z drevja; ali treba jih je zgodaj zjutraj, predno jih solnce obsije, ali pa ob mrzlih in oblačnih dneh. Tačas premrli visé po listju, in vsak stres jih pomeče na tla. Pod drevo naj se razgrne kako prostiralo (rjuha, plahta ali kaj drugega), da je lahko mrčese tem hitreje pobirati. In da se ni treba za vsakim pripogibati. Nabrane je treba potem kakorkoli pomoriti, na pr. popariti. Ni treba še dostavljati, da kokoši hrošče prav radi zobjejo. Z apnom pomešani so jako dober gnoj. Samo ob sebi se razumeva, da jih je treba, kolikor je moči, pokončevati, dokler so še v zemlji ličinke (črvi, ogrci, podjedi). Ali tedaj jih ni lahko tako uspešno zatirati. Tiste seveda, ki pri oranju ali pri okopavanju prihajajo na vrh, tiste je treba sproti moriti. Pekoče solnce jih sicer precej hitro pomori, ali vendar ne kaže prepustiti tega posla zgolj njemu. Črvi namreč, začutivši sovražno jim solnce skušajo uleteči, kar se jim večinoma posreči, in sicer tem laže, ker je plug zemljo zrahljal. Pri oranju naj torej kak otrok s koskom v roki hodi za plugom in naj vanj pobira črve. Doma naj se pa pomečejo kokošim, racam ali svinjam, ki jih vse prav radi jedó. Ako se pa komu ne zdi vredno nositi jih domov za pičo, jih je vreči konec njive na pot ali sploh na utrta tla, da jih solnce opali, ali pa jih je pogaziti. To jim je še najgotovješa smrt. Varovati in paziti pa je krta, ki je pod zemljo kmetovalcu najboljši prijatelj. On vedno preži na ogrce in jih ugonablja, in ko bi ne bilo njega, pokončevali bi črvi sadeže in žita ubogim poljedelcem ter bi jim napravljali veliko škodo. Ker je veliko mrčesje zalege za drevesno lubadjo, je zelo dobro in koristno, vsako leto po zimi staro lubad odpraskati in deblu potem namazati z beležem iz apna in ilovice. Če se primeša beležu še krvi, volovskega žolča in kravjaka, se drevo ubrani tudi zajčjim zobem. Bodi pa kmetovalec ali sadjar še tako priden, vsega dela vendar sam ne vzmore. Preveč je raznovrstne golazni, ki zna sebe in svojo zalégo navadno tako dobro skriti, da je človek niti ne opazi. To velja posebno o jajcih, ki so največ toliko drobna, da jih sprepleda tudi najbistrejše oko. Za to delo je treba poleg bistrovidnega očesa tudi telesne gibkosti in spretnosti in neumorne marljivosti. In takih delavcev ima kmetovalec na ponudbo, a kar je še najlepše, nobeden njih ne zahteva plačila; zadovoljni so, če jih pri delu nihče ne moti. Ti radovoljni pomagači so — ptiči. Zato naj gleda vsak pameten gospodar, da točno izvršuje zakon za varstvo koristnih ptičev z dne 17. junija leta 1870., dek. zak. št. 20., saj ni nobenega drugega zakona izpolnjevati tako lahko in brez vsakih ovir.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Loterijske številke.

5. aprila.

Linc 75 19 82 52 54
Trst 68 29 52 11 81

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,
Semeniška ulica št. 6,
ima bogato zalogo raznovrstnih
klobukov
ter toči v svoji krčmi
pristna domača vina
in postreže tudi z jako ukusnimi
jedili.

Gostilna

Vinarskega in sadjarskega društva za Brda
v Gorici, ulica sv. Klare št. 15

toči pristna bela in črna vina iz družtvene kleti, in puntigamsko pivo. Postreže z okusnimi jedili. — Na razpolago so hlevi za živino in dvorišče za krogljanje.

Za obilen obisk se toplo priporoča svojim rojakom

Anton Gerbec,
gostilničar.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlinu v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine trdke Žnidarskič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1
(v lastni hiši)

„Centralna posojilnica“
v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

sprejema **hranilne vloge**, katere obrestuje po $4\frac{1}{2}$ polmesečno; nevzdignene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje **posojila** udom na osebni kredit po $6\frac{1}{2}$ in na vknjižbo po $5\frac{1}{2}$.

Sprejema **člane** z glavnimi deleži po 200 K in z opravičnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalaaganje in vračanje so na razpolago položnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštних stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj v ulici Vetturini št. 9.

„Narodna Tiskarna“

ima v zalogi vse tiskovine
za duhovnije, županstva in
druge urade, na močnem
papirju

TISKA

brošure, * diplome,
trgovske račune, *
pisma in zavitke s
firmo, * cenike, *
vabila na karton in
* na papir *

„Narodna Tiskarna“

tiska

„GORICO“

ki izhaja dvakrat na teden v dveh
izdajah, ter stane na leto 8 kron,
pol leta 4 K, četrto leta 2 K

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo hiš. št. 11.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja po brezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga
stavbenih nositeljev

v Gorici.

Pocinkana žica za vinograde po jako nižanih cenah!

Pozor!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Cene zmerné. Postrežba poštena.

Peter Drašček,

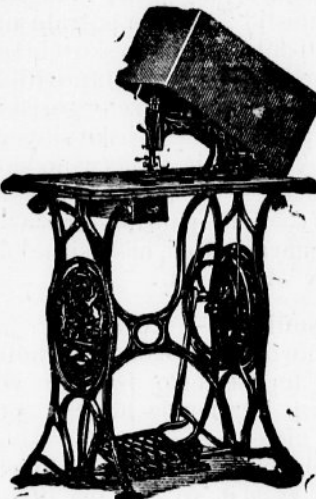
trgovec jedilnega blaga v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Priporoča se p. n. občinstvu v Gorici in z dežele. Prodaja kavino primeso, sladkor, milo, slanino, riž, maslo surovo in kuhano, olje, moko iz Majdičevih mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenk
sv. Cirila in Metoda.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Prodaja stroje tudi na teden-ske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

„NARODNA TISKARNA“

v Gorici, ulica Vetturini št. 9

je preskrbljena z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem, ter more prevzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

Izdeluje vsa dela v najkrajšem času po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

„Narodna Tiskarna“

tiska

„GORICO“

ki izhaja dvakrat na teden v dveh
izdajah, ter stane na leto 8 kron,
pol leta 4 K, četrto leta 2 K

„Narodna Tiskarna“

tiska

„PRIM. LIST“

ki izhaja vsak četrtek ter stane na leto 4 krone, pol leta 2 K, za manj premožne celo leto 3 K

Pisma naročila tiskovin
se izvrše z obratno pošto;
vsa druga v najkrajšem
času

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pade nate dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Solskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Zmešnjave na Balkanu.

Še v jeseni so se čuli glasovi, da kakor hitro nastopi pomlad, utegne hudo završati na Balkanu. In res se že množijo poročila, ki govore, da se na raznih krajih Balkana pripravljajo stvari, katerih evropska diplomacija, ako se bodo v tej smeri nadalje razvijale, ne bode mogla hladnokrvno prezirati.

Na Balkanu so razmere čudno zamotane. Ondi doli so narodnosti, ki ječijo še vedno pod turškim jarmom, druge pa, ob turški meji, trpijo po nasilstvih turških nahajalskih elementov. Makedonski Bolgari hočejo na vsaki način iznebiti se turškega jerobstva in se združiti s svojimi brati v osvobojeni bolgarski kneževini. V to svrhu neprestano deljuje »makedonski odbor«. A tudi v Bolgariji sami ni povse zdravo. Ondi je ljudstvo ali temveč inteligenca razcepljena v dve, tri stranke. Jeden del, h kateremu spada tudi ogromna večina naroda, je nagnjen k Rusiji, a drugi del — in med temi je največ priseljencev drugih narodnosti in veroizpovedanj, v prvi vrsti Nemcev in židov — pa dela odločno propagando proti Rusiji. Tretja stranka pa je stranka miru in želi izmiriti obe prvi stranki, da se jej to še vedno ni posrečilo. Rusofobska ali protiruska stranka dela stalno na razdor med narodom in ker je bila bolgarska vlada sama dolgo časa pod njenim uplivom, so se tudi vršile razne gospodarske in politične operacije, ki so bile v veliko škodo naroda. Ta stranka je tudi dovedla Bolgarijo pred finančni bankrot, iz katerega jo zamore rešiti jedino le Rusija. V tem kritičnem trenutku je knez sprevidel, da je najbolje izročiti upravo države v roke rusofilske stranke, katero za Dragan Cankovem zastopa dr. Danev. Ves bolgarski narod je pa tudi z veseljem pozdravil nastop dr. Daneva na čelu bolgarske uprave. V Petrogradu je dr. Danev jako priljubljena oseba in dobrodošel kot predstavitelj močne ideje jedinstva med Bolgarijo in Rusijo. Minister dr. Danev se zdaj nahaja v Petrogradu, da ondi natančno poroča o vseh zamotanih odnosih v Bolgariji in v Makedoniji. V Petrograd so ga napotile ne samo njegove osebne simpatije marveč hvaležnost do osvoboditeljice Bolgarov, katera je pred

petindvajsetimi leti z velikimi žrtvami s krvjo in denarjem izvojevala svobodo bratskemu bolgarskemu narodu po petstoletni sužnosti pod turškim jarmom. Zakleti sovražniki Slovanstva pa vseh poslednjih petinvajset let niso mirovali kakor še vedno ne mirujejo in niso opustili nobenega sredstva, da bi bolgarskemu narodu omrzili Rusijo in umorili v njegovem srcu čut hvaležnosti do plemenite rešiteljice. Vendar se jim to ni posrečilo vkljub desetletni teroristični eri. Danes je ves bolgarski narod bliže Rusiji nego kedaj, kajti od nje pričakuje, da reši Bolgarijo iz novih nepravil, ki mu prete od njegovih sovražnikov. In Rusija je pripravljena poseči odločno v akcijo v Bolgariji in Makedoniji ter preprečiti nakane nasprotnikov. Rusija pa ima svoje oči uprte tudi na druge kraje širnega Balkana.

Brez pomena ni namreč, da je ruski car podaril pred kratkim Črnogori veliko število pušk najnovejšega zistema in veliko streljiva. Jeden del tega orožja je izročila Črnogora srbskemu prebivalstvu v Gusinjah v Albaniji. Na splošno dobivajo ustaši v revolucionarnih pokrajinah na Balkanu izredno veliko orožja in to za vse slučaje, da bi ne bilo presenečeno od Turčije, ki se pripravlja na nova klanja slovanskega prebivalstva v onih krajih. Kajti Turčija oborožuje z nova in stoji že več novih turških bataljonov pod orožjem.

Vsled teh razmer je obrnjena splošna pozornost na albansko, epirsko in makedonsko obrežje ob egejskem morju in Avstro-Ogerska diplomacija ni med poslednjimi v tem oziru. Ko je nedavno temu italijansko vojno brodovje obiskalo albansko-epirotska pristanišča, sledile so temu obisku avstrijske vojne ladije. Za tem so se zaporedoma nahajali v tamošnjih vodah italijanski in avstrijski vojni brodovi. V poslednjem času so se prikazale pred Krfom tudi štiri angleške vojne ladije z namenom seveda, da izvršujejo »pomorske vaje«. In zdaj je na potu pred Krf tudi ruska eskadra, obstoječa iz velike oklopnice »Nikolaj I. Hrabri«, topničark »Arbek« in »Tereč« in več torpedovk, katera eskadra hoče študirati albansko obrežje. Rusija ustanovi tudi še po jeden podkonzulat v Durazzo v Albaniji, v Makedoniji in Stari Srbiji in

sicer v Prištini in Mitrovici. Ti koraki Rusije naznanjajo bližnje premembe v omenjenih krajih.

O Italiji je znano, da meri na Albanijo in baje jo v tem podpira Črnogora. Svoje načrte hoče Italija v prvi izvršiti na ta način, da spravi v Albanijo nekega samostojnega vladarja. Ta glavar bi bil knez Aladro-Kastriot, člen stare vladarske rodbine albanske. Turški sultan mu je nedavno ponudil mesto guvernerja za one pokrajine, a knez Kastriot je ponudbo odklonil, ker se nadeja, da postane samostojni vladar. Albanska narodna komisija je imela v nedeljo 6. t. m. v Neapolju sestanek, na katerem se je sklenilo: 1. ustanovitev predsedniške pisarne te komisije, 2. ustanovitev albanske lige v Italiji, 3. organizacija četrtega albanskega kongresa, 4. posvetovanje o stališču kneza Aladro-Kastriota, 5. narodno združenje Albancev Italije, Rumunije, Grške, Egipta, Srbije, Bolgarije, Dalmacije in Črnogore in 6. izdajanje stalnega časopisa od strani albanske komisije.

Ako se upošteva stremeljenja raznih strank na Balkanu po nekem cilju, bi se ne bilo čuditi, ako bi prišlo naposled vsega tega do kaj resnega. Najmanje bi potem imela uzroka smejati se Turčiji, proti katere krutemu gospodarstvu je obrnjeno tam vse kar hrepeni po svobodi. Radi tega se Turčija tudi pripravlja na vse kriptje. Da bi preprečila usodnejše konflikte, skuša po svojih organih nahajskati prebivalstvo mahomedanske in krščanske vere do krvavih spopadov med seboj, čemur posledica se tudi ponovni krvavi spopadi ob celi turški meji, zlasti pa v Makedoniji. Vendar je naloga Avstro-Ogerske in Rusije, da tudi te spopade onemogočijo. V ta namen sta poslali svoje zastopnike v Bolgarijo in Srbijo, da za v prvo oni skrbijo, da se ne dogajajo nadalje krvava klanja in se ohrani dokler le mogoče mir na Balkanu.

Glasovi o Celju.

»Slovenskega Naroda« »extrawurst«, katero so iznašli njegovi uredniki glede celjskega vprašanja in po kateri so tako strastno posegli vsi liberalni in nemško-nacionalni listi, ogorčila je vse Slovence,

katerim je še kaj ležeče na obznanju našega slovenskega naroda. Ta »extrawurst«, katero imenuje »Slovenski Narod« kompromis, dala je pogled jako značilnemu uvodnemu članku, katerega je priobčil »Slovenec« v svoji 72. št. z dne 29. marca t. l. iz katerega naj podamo svojim čitateljem odstavek, s katerim pozivlja člankar one Slovence, ki ne stojijo v vrstah narodno-katoliške stranke, da se tudi oni upro pogubonosni mejnarodni politiki, katero je začel delati »Slovenski Narod« med Slovenci.

Ta odstavek »Slovenčevega« članka se glasi tako-le:

»Tak je program najnovejša koalicije (koalicije namreč med dr. Tavčerjem in Nemci.)

Mi želimo tej družbi veliko sreče na pot, zagotavljamo jej pa že naprej, da bode na celi črti tepena. Naš narod je že mnogokrat imel opraviti s takimi izdajicami, toda še vselej se jih je temeljito otrešel, kakor hitro jih je dobro spoznal. Tako se bode tudi to pot zgodilo. Naravna posledica takega izdajstva je, da vzbudi naravno ogorčenje vseh narodno čutečih elementov in tako oživi narodna čustva, navdušenje za narodne ideale.

Ta učinek smemo tudi to pot pričakovati. In porabimo to priliko, da se obrnemo do onih res narodnih Slovencev, ki ne stojijo v vrstah katol.-narodne stranke. Vemo, da je dokaj takih poštenih elementov. Vemo, da so ogorčeni kakor mi. Vemo, da že zdavna s skrbjo zasledujejo pota mejnarodnih liberalcev okoli »Slovenskega Naroda«. Vprašamo jih: Ali ni to trenotje, da se zopet najdejo vsi v resnici narodni Slovenci na polju skupnega narodnega dela? Saj baš sedaj vsi jasno vidimo, kam vodi politika, ki ne vidi svojega glavnega smotra v dušnem in gmotnem napredku svojega naroda, temuč v drugih, bistvu naše narodnosti tujih zadevah.

Zatorej — sprijaznimo se, zjediniimo se, složimo se! Vam ni treba za pičico odnehati od Vašega prepričanja — nam od našega ne. A ugotovimo skupno polje skupnega složnega dela za blagor našega naroda. Mi nismo trmoglavci in ne gospodaželjni, če tudi se nam to namenoma podtika. V boju nas

LISTEK.

Potovalne črtice z Ogerskega.

(Spisal M. Mihaeljev. — 1902.)
(Dalje).

Nekaj o milénjski razstavi l. 1896. v Budimpešti.

„A lepše, kot je naša pesem, Pri Ogrih slišal péti nesem.“
Ant. Hribar.

Znano je, da so Mažari l. 1896. obhajali na jako slovesen način tisočletnico obstanka svoje države in sicer z veliko razstavo, ki je bila dosihmal edina te baže. Jaz je sicer nisem videl, vendar sem o njej nekaj čital v nekem listu, ki je delal reklamo za to razstavo ter prijavil obširni vspeh izložbe milénjske. To je bila oficijelno mažarska razstava, prezirajoča proizvode vseh drugih narodnosti na Ogerskem, razun v malem delu Hrvatske. Celo nemški cesar Wiljem jo je prišel obiskat ter je pri banketu napil po mažarski našemu svitlemu cesarju rekoč: »Elyen á kiralyi!« Ker je

niti, namreč, da je stala silno veliko, tako da so nadkrilili skupni stroški raznih stavb dohodek; kajti vsi razni stroški za stavbe te izložbe in kar sem spada, se zamorejo ceniti na okroglo 5 milijonov goldinarjev ali 10 milijonov kron. Ves ta denar je prišel v roke ogerskih podjetnikov, obrtnikov in delavcev, prav za prav največ v čifutsko mošnjo. Razstavljeni predmeti so se vrstili po zgodovinskih dobah od z nasilstvom osvojene dežele, do današnje dobe. Razstava se je napravila v mestnem gozdiču*, kjer je nastalo neko čarobno stostolpno mesto z mnogimi kupulami. Posebno zanimiva je bila razstava turške dobe in pa razstava armade in honvedov (ogerskih domobrancev) do današnjega dne. Med tem ogromnim gradivom raznih razstavnih in zgodovinskih skupin je bila tudi neka vojaška slika, ki kaže dolazek ali dohodek divjih Ogrov, ki sramoti (premagane) Slované. To orjaško okroglo sliko je baje napravil največji sedanji ogerski slikar

Arpád Festy. Ta slika se je delala tri leta in je največji umotvor ogerske slikarske umetnosti. Na platnu, v ta namen tkanem 1800 metrov obsežnem, postavljena je v palači, ki se je nalašč v to sezidala, ter kaže, kakor sem zvedel, dolazek Arpadovih sinov ali Ogrov v volški dolini, katera je na severu v karpatih, kakor sledi. Najzanimivejši deli slike so: 1. Arpad in vojskovodje; 2. Bitva z ostankom slovanske vojske; 3. Latorz (reka) in zarobljeni Slovani; 5. Prihod kneginje in ogerskih žen na volovskih vozovih. Pred njim stoji altar ajdovski z umirajočimi slovanskimi popi; 5. Kradenje ali unašanje žensk; 6. Beli konj. Žrtev ajdovskih Ogrov. Ogerski čarodelnik, plesajoča dekleta in mešane skupine; 7. Šotore postavljajoči Ogri. — V ozadju je bereška dolina*, lovačka, munkački grad, Lastorea in gorovje. — Pobožna, kaj lepa slika je bila tudi Munkač-Mihaeljeva: »Ecce Homo!« Obe te liki ste se še pozneje kazali proti vstopu

nini 1 krone do l. 1900. Rad bi jih bil videl in bi bil svoj odhod odložil na drugi dan, ali prijatelj mi je povedal, da sta bili lani (1900) prenešeni v Neapelj, kjer se kaže in se tam še danes nahajati. Tako mi ni ostalo drugega nego da sem odrinil 8. dan iz tega ogromnega mestnega šundra in ropota, sicer bi se imel bati za svoje živce, ki so lani toliko trpeli in vsled česar sem obiskal že poprej omenjene rudninske kopelji. Moj nesebični prijatelj, s katerim se nisva dolgo časa videla (31 let!) me je silil, da naj le še pri njem ostanem, kajti Bog ve, če bo še mogoče se sniti v tem življenju! Obečaj sem mu pa, da ga utegnem še obiskati, ako bom imel vsaj toliko zdravja, kakor sem ga imel po obisku cesarskih kopelji, po katerih sem se čutil nekako prerajenega, ukljub veliki vročini! Saj je tudi on, potujoč l. 1900. k pariški razstavi, mene v B. obiskal in mi zopet zdaj obečal, da me ako mu Bog zdravje dá, še obišče, kadar bode upokojen, rekoč: »Ufam se u Boga, da ču

* »Varosiget« (Stadtwaldchen) mažarski, »Bereg« t. j. Breg, po katerem trgu se

»Bereg« t. j. Breg, po katerem trgu se

ne bodele nikdar premagali, to smo zadostno pokazali. Nasprotno: boj nas ojačuje in zmagonosno prodiramo. V prijaznosti pa, če se gre za skupni blagor naroda, bomo radi marsikaj priznali Vam, česar v boju nikdar ne dosežete! Menimo, da je morebiti čas prišel, ko se združijo vsi narodni Slovenci, ne glede na razlike, — mejnarodni liberalci pa definitivno izbacijo iz vseslovenske skupnosti.

To bi bil edino pravi in uspešni odpor zoper najnovejši atentat mejnarodnega liberalstva. In ta odpor je ravno sedaj nujno potreben. Komaj smo zmagonosno odbili naskok na našo narodno posest, že oznanjuje vse nacionalno nemško osveto. Zadostilo hočejo imeti, zadostilo za zadnji poraz — na naše stroške. Tu bode zopet treba odločnega, brezobzirnega odpora. Pripravimo se za te boje, ki veljajo sveti, pravični stvari, ki veljajo našemu narodnemu obstanku. Mi smo pripravljeni k žrtvam — naj tudi drugi ne bodo malenkostni.

Kakor dokazuje izjava slovenskih visokošolcev, katero hočemo podati v polnem obsegu svojim čitateljem, provzročila je zgoraj omenjena dr. Tavčarjeva „extrawurst“ glede celjskega vprašanja isto ogorčenost kakoršno pri „Slovenčevemu“ člankarju. Ta izjava visokošolcev se glasi tako-le:

„Samostojno slovensko narodno misleče dunajsko dijaštvo zavzema proti kompromisni ideji glede celjskega vprašanja, izraženi v „Slov. Narodu“, v sledeči izjavi svoje stališče, ki je ob enem stališče vseh zavednih in narodno čutečih Slovencev, kakor isto potrjuje historični razvoj narodne politike vseh drugih narodov, — da je vodilna ideja vsake narodne politike bramba realne narodne posesti, ozemlja in ljudstva, ozir. rešitev izgubljene posesti in da imajo v tej realni narodni posesti največjo vrednost mesta kot izvor kulturnega napredka — ter se pridružuje docela izjavi štajerskih posl. in zaupnikov, ker meni:

1. da se je storila v vseh svojih posledicah še nedogledna napaka s tem, da je prišla ideja kompromisa s slovenske strani v javnost,

2. da bi, ko bi bila ideja sploh umestna, zadostovalo par privatnih pisem štajerskim poslancem, mesto da se je razglasila v tako neprimernem momentu — ker je pač jasno, da se da s prikrito taktiko doseči več kot z javno brbljavostjo,

3. da bi vsak politik moral znati presoditi dalekosežnost svojih besedij in vedeti, da pada s tem le novo orožje našim narodnim nasprotnikom in da omaja tako naše nezanesljive politične zaveznike,

4. da je poslanec, ki je sprožil ta predlog, oškodoval naš parlamentarni ugled in vero v resnost naših narodnih

vidio još kao dijak!“ — Tako mi je zardil, ko sem se mu zahvaljeval za toli ljubeznjivi sprejem in njegovo nesebično gostoljubnost.

Odhod iz Budapešte 31. jul. 1901.

Ker sem se tačas vsled utrujenosti duha radi raznih nebrojnih utisov odločil odpotovati dne 31. julija (1901.) ob 8. uri zjutraj iz v Budimu se nahajajočega južnega kolodvora, je najel v svoji vsestranski pravi slovanski gostoljubnosti se odlikujoči prijatelj, elegantno dvovprežno kočijo, ter me je sam spremljal v gala-uniformi na precej oddaljeni III. ali južni kolodvor v Budi, ki je namenjen potnikom potujočim skoz staro Panonijo, mimo iz l. 1848. znamenitega bojišča Velenceze, Stolno-Biograda (Stuhlweissenburg), blatnega jezera, velike Kaniže, skoz nekdaš hrvasko Medjumurje (Čakovac), katero so Mažari kmalu po oktoberškem diplomu (1860.) namreč že leta 1861. ugrabili Hrvatim, — na Pragersko, v Maribor, Trst itd. Tako sva se peljala skoz „Lipetkört“ (kjer biva moj

teženj, podprl Nemcem sumničenje „einer windischen Trutzburg“,

5. da se je tako postavilo naše slov. zaveznike v zahvalo zato, da so Čehi poklicali svojega zadnjega moža na krov, da so se Poljaki s svojim velikim uplívom, da celo z ministersko besedo zavzeli za našo sveto pravico, v nekam čudno luč, kakor da bi se le-ti ne bili borili za našo pravico, nego storili zgolj čin sovraštva napram Nemcem,

6. da so Slovenci brzkone izgubili mnogo zvestih slovanskih zaveznikov, mesto da bi jih za bodočnost tem ožje priklenili nase, ker že prete, da si bodo v bodoče vsak korak Slovincem na ljubo dobro premislili.

7. da se je s tem pokopala ideja obnovitve slovanske desnice.

8. da bodo posledice take liberalne taktike zgolj Nemcem koristile,

9. da je vsaka kompromisna izmenjava — dasi jo v tem slučaju ne dopušča vitalni narodni interes, ne narodni ponos — slaba, če sami, ne da bi nas kdo vprašal, ponujamo in tako svoje lastno blago podcenujemo, ker le tedaj je upati, da dobimo veliko v zameno, če nam je res veliko za stvar, katero damo v zameno, in če se vsaj delamo, kot da bi jo sploh ne dali iz rok.

10. da nastaja sedaj kočljivo vprašanje, dobimo li za Celje, če nam že to jedva priborjeno pravico zopet ugrabijo, sploh kako primerno nadomestilo, ko se je prišlo v tako neumestnem trenutku z docela nepotrebnim idejo na dan.

11. da pač ta korak jasno kaže, da nastopajo naši narodni zastopniki, če ne brez konkretnega, pa gotovo brez skupnega narodnega načrta na političnem torišču vsled razdirajočega nastopa posameznih elementov.

12. da je ta posredna pomoč vladi in Nemcem zopet jedna značilnih posledic, izvirajočih iz zveze v Nemci in vlado.

13. da je to verjetno, da je zviti diplomat minister Koerber, meneč, da bode Stürgkhova resolucija sprejeta, in v bojazni, da bi nastal radi tega na Slovenskem vihar opravičene narodne ogorčenosti, ki bi prisilil poslance do obstrukcije, obljubil liberalnim poslancem mastno liberalno kompenzacijo z namenom, da le ti gase z vodenimi frazami in bagatelizovanjem nastali plamen narodne ogorčenosti, da se vihar čimprej poleže in ne moti Koerberju parlamentarnega dela. — Pa resolucija je bila odklonjena in liberalna kompenzacija je razpala v nič.

14. da se v tem dejstvu živo kaže da ministra Koerberja taktika napram Slovincem sestaja v tem, da izigra liberalce napram klerikalcem in obvlada tako ves slovenski narod po geslu: „Divide et impera!“ Liberalci pa se dajo vedoma ali premamljeni izvabiti v vladne zanjke.

ga ogledal; kajti tukaj je glavno središče trgovine. Dalje skoz Vigadó-tér (Redontenplatz), Gizella-ter (Gizelin trg), Jozsef-tér (Jožefov trg), ki je lepo tlakan, v čegar sredi stoji krasen kip (na stebri) nadvojvode Jožefa, že prej omenjenega predzadnjega palatina ogerskega. Kaj pa je to „palatin“, vtegne vprašati čitatelj velenjenjane „Gorice“. Palatin je do leta 1848. nadomestoval njih kralja in bil z velikimi oblastmi obdarjen, tako kakor n. pr. ban na Hrvaškem. Zadnji v tem smislu je bil Jožef grof Jelačić do nastale reakcije l. 1850, ki je, kakor hočem še pozneje omeniti, kakor že prilžašegu, dobro „biksalo“ Mažare s svojimi 40.000 graničarji l. 1848-49. Zadnji palatin je bil nadvojvoda Štefan sin Jožefov, ki je pa iz raznih razlogov moral že v začetku upora (l. 1848.) pobegniti z Ogorskega v Belgijo, kjer je umrl pred nekaterimi leti. Pa da zopet ne zagazim predaleč na zgodovinska tla, naj me potrpežljivi čitatelj „Gorice“ spremlja v duhu iz Budimpešte na južni kolodvor v Budim in

15. da je verjetno, da je Stürgkhov najboljši prijatelj, predsednik kluba nemških veleposestnikov, pa ob enem najožji prijatelj g. dr. Tavčarja, baron Schwegel, vplival na svojega prijatelja g. dr. Tavčarja in ga prekanil v tej za Slovence in Stürgkhov državniški renomé odločilnej stvari.

16. da omenjeni poslanec izrablja narodne sile za nenarodni liberalizem, mesto da bi jih uporabljal v delu za narodni obstoj in procvit, in da — žalibog hladno prepušča narodno idejo klerikalnim diplomatom in jim tako njih čete množi.

17. da je neumestno proglašati sebe največjim državnim modrijanom, edino realnim politikom, ostale ogromne večine slovenskega naroda pa zaničevati.

18. da ceni ta poslanec, če se ne odpove mandatu, bolj svojo osebo kot narodno korist. Mož, ki nima srca, ne bistrih očíj za narodno korist, ne sme stati na odločilnem mestu.

19. da je list omenjenega poslanca zagrešil v najkrajšem času jako značilne nedoslednosti v želji, da krije svoje prvotne namere s prikupnimi argumenti. — Tako ponuja v četrtek v nadomestilo za Celje gimnazije v Barkovljah in Solkanu, dva dni pozneje pa izključno le gimnazije v celjski okolici in Mariboru. In teh nedoslednosti je še dolga vrsta.

20. da je omenjeni list že davno jenjal biti glasilo celokupnega slovenskega naroda, ker se ravna izključno le po geslu: „Vse v večjo čast in slavo dr. Tavčarjevo“.

V tem uverjenju izjavlja samostojno slovensko narodno dijaštvo, da mož, kojega hvalijo vsi naši nasprotniki in kojemu je deveta briga, če se izlijo nanj cele kadi slovanske ogorčenosti, ne sme biti trenutek dalje slovenski zastopnik.

Samostojno narodno dijaštvo roti pa ljubljanskega župana g. Iv. Hribarja, naj vendar že enkrat prereže prt mej seboj in dr. Tavčarjem. Roti ga, da že enkrat s četo vseh narodni ideji zvestih zapusti liberalni tabor in se postavi v vso brezobzirnostjo proti vsem zunanjim in notranjim sovragom in škodljivcem slovenskega naroda. Prosi ga, da popusti, če treba, vsa si v časti prisluzena narodna mesta in vse nadaljnje aspiracije in se poda na pot trnjeve, pa neizprosne opozicije, in upa, da župan Hribar, edina nada mlajšega zaroda, tudi če ga zapuste vsi njega dosednji prijatelji, brez ozira na vse napade in blatenja ne izda svojega rodu v trenutku, ko rabi mož spsobnih in značajnih mož, ki so voljni posvečati svoje sile in žrtvovati svojo korist narodnemu blagru in narodni koristi.

Gospod župan! Ojunačite se in ustanovite Vi, ki ste po svojem srcu in po svojih zmožnostih kot nalašč v to poklicani, mogočno, preko kronovinskih mej segajočo vseslovensko narodno stranko.

Svobodne misli ne bo konec nikdar, slovenskemu narodu pa preti pogin, če ga bodo zastopali možje brez narodnega ponosa, brez srca in brez bistrih očíj za narodno korist.

Dunaj, dne 2. aprila 1902.

Samostojno slovensko narodno misleče dijaštvo.

Imena podpisancev so na razpolago pri g. iur. Ljudevit Klopčič, IX., Porzellangasse 30, Dunaj.

One dijake, ki so še v domovini, se prosi, da nemudoma brzojavnim potom ali na dopisnici na naslov omenjenega gospoda priglase svoje soglasje s to izjavo.

— Ne da bi za danes o teh dveh izjavah hoteli izreči svojega mnenja, zdelo se nam je potrebno, da jih podamo svojim čitateljem ker nas k temu sili naša časnikarska dolžnost; povdarjamo pa, da je že skrajni čas, da se naši narodni krogi z vso silo uprejo pogubonosni neslovenski politiki, katero je inuguriralo dr. Taučarjevo glasilo „Slovenski Narod“ med Slovenci.

Politični pregled.

Poslanska zbornica se je danes

kah proračunna naučnega ministerstva. Poslanci, ki so se danes zopet zbrali v poslanski zbornici, nahajajo se še vedno pod utisom, katerega je napravilo nanje glasovanje o Stürgkhovem predlogu glede slovenske celjske nižje gimnazije. Ali je bil pa utis, katerega je napravilo to glasovanje posebno na člane raznih nemških državnozbornih strank v resnici tak, kakoršnega so opisovale v svojih različnih organih ter izražale na različnih shodih, katere so priredili na raznih krajih mej velikonočnimi počitnicami in vsled katerega bi morale stopiti v najodločnejšo opozicijo ali celo obstrukcijo ali pa je bilo vse to le nekaj humbuk, o tem nas pouči najbližja bodočnost. Dejstvo pa je, da vlada glede taktike, katero hočejo nemške stranke zaradi zgoraj omenjenega glasovanja v parlamentu nastopiti mej njimi največja ne-jednost. Treznejši Nemci so namreč prepričani, da je za Nemce obstanek slovenske nižje gimnazije v Celju veliko manjša nevarnost, nego bi bila vsenemška obstrukcija v parlamentu, obstrukcija namreč, bi bi znala zadati sedanji ustavi smrten udarec, ustavi, ki je za Nemce najugodnejši in kateri bi tako ugodna ne mogla nikdar več slediti. Listi poročajo, da hoče ministerski predsednik dr. Koerber pomagati Nemcem iz zadrege stem, da skuša doseči glede celjskega vprašanja nekaki kompromis. Isti listi poročajo namreč, da ponuja dr. Koerber Slovincem v Mariboru neodvisno in popolno gimnazijo katere peti razred bi se otvoril že v šolskem letu 1902-03, a v Žalcu pa nižjo gimnazijo samo da Slovenci privole v to, da se slovenska nižja gimnazija odpravi iz Celja. Tako, pravimo, pišejo listi. Naše mnenje pa je, da iz te moke ne bode kruha. Saj je celo prvi vladni kompromismajor „Slovenski Narod“ proti takemu kompromisu.

Deželni zbori.

Po najnovejših vesteh se snidejo deželni zbori še le prve dni meseca junija.

Novi dalmatinski namestnik.

Novi dalmatinski namestnik baron Handel je že nastopil svoje mesto. Ob svojem nastopu minulo sredo je napravil razne službene obiske. Obiskal je predsednika deželnega zboru dr. Ivčevića, nadškofa in metropolita Dvornika, vladiko Milača, generala pl. Tomičiča, predsednika prizivnega sodišča dr. Gertscherja in zadržkega župana dr. Ziliottija.

Popoldne mu je dvorni svetnik Nardelli predstavil uradništvo primernim govorom, na kar se je novi namestnik dal poučiti o stanju političnih uradnikov.

Rusi proti Nemcem.

Poljski listi imajo iz Rusije poročilo, da se je na glavnem občnem zboru slovanskega blagotvorniteljnega društva v Moskvi jednoglasno sklenilo, da se z ozirom na dogodke v Poznanju in zapadni Pruski, blago prihajajoče iz Nemčije, na vsaki korak bojkotuje. Da je ta sklep omenjenega društva Nemce dokaj vznemiril, se samo ob sebi umeje. Kajti ta sklep ima že težke posledice za Nemčijo. Kjer je prej prihajalo polno vlakov z nemškim blagom, vlada zdaj mrtvaška tihoča. Zato ni čudo, da je nemško javno umenje postalo nervozno in da z zavistjo gleda na Avstrijo, katere bi sedanjo zvezo z Rusijo lahko izkoristila za se, ako bi znala. Nedavno je neki berlinski list pisal, da je avstrijski trgovinski minister razposlal okrožnico na trgovske zbornice, s katero jih je opozoril na nove odnase z Rusijo, in s temi okrožnicami — dostavlja hudočno berlinski list — se je avstrijski minister pokazal v pravi luči. V tem berlinskem poročilu pa ni najmanjše resnice, da si kaže, česa se Prusi zares boje, namreč da jih Avstrija popolnoma izpodrine na ruskem trgu, kar bi se vsled nove zveze lahko zgodilo. Ta berlinski glas pa je tudi pokazal, da bi Nemčija še vedno rada nadzorovala Avstrijo.

Bolgarske finance.

Bolgarske finance se nahajajo v tako slabem stanju, da je tam finančni polom ali krah neizogiben, ako se ne usmili Bolgarije kaka druga velenja. Bolgarija bi sicer dobila posojila na Francozkem, a postaviti bi morala svoj tobačni monopol pod francosko kontrolo. Tega pa Sobražje ne dovoli. Zdat se je obrnila Bolgarija do Rusije, ter jo prosi naj bi jej pomagala iz te zadrege. Zato je prišel dr. Danev v Peterburg, da izposluje pomoči od Rusije. Dr. Danev je bil od carja prijazno sprejet in tudi rusko časopisje svetuje svoji vladi, naj bi priskočila Bolgariji na pomoč.

Domače in razne novice.

Smrtna kosa. — V soboto popoldne ob 5. uri je umrl v Gorici velepo-

Dr. Tuma se umika. — Dr. Tuma se umika sicer počasi, a se vendarle umika. Bil je svoječasnno predsednik obema „naprednima“ denarnima zavodoma Najprej se je začel umikati — on že ve zakaj — pri „Trgovsko-obrtni zadrugi“. Iz ravnateljstva prišel je v nadzorstvo a zdaj je izginil celo iz nadzorstva. — Isto pot je nastopil, kakor se vidi pri „Goriški ljudski posojilnici“. Do sedaj bil je tam v ravnateljstvu in celo predsednik, zdaj pa je nastopil tudi tam rakovo pot. Prišel je letos namreč v nadzorstvo in ne poteče morebiti dolgo časa, da dr. Tuma tudi iz nadzorstva „Goriške ljudske posojilnice“ izgine. Kakor rečeno počasi sicer, a vendar le se umika dr. Tuma, dokler se popolnoma ne umakne. Komu ne prihaja tu na misel znani nemški rek: Die Ratten verlassen. ...!

Nekateri so le radovedni, prevzemajo li dr. Tumovi nasledniki njegovo dedščino „cum ali sine beneficio inventarii“?

2000 kron za itd., itd., itd. — „Goriška ljudska posojilnica“ in „Trgovsko-obrtna zadruga“ sta imeli pretekli četrtek vsaka svoj občni zbor. Pri teh občnih zboreh je vsaki teh dveh denarnih zavodov določil, da se ima od čistega dobička darovati „Narodnemu skladu“ po 1000 kron. Ni dvoma, da od teh 2000 K ne dobi kak šolski zavod niti kako drugo narodno podjetje, katere je označila svoječasnno „Soča“ imenoma niti vinarja, nego več kot gotovo je, da se bodo te svitile kronice porabile le za one itd., itd., itd., za namene torej, ki bodo na korist le nekaterim osebam, nikakor pa ne skupni stvari goriških Slovencev. Med onimi itd., itd., itd., misli si človek lahko kar si hoče kakor n. pr. podporo za izdajanje razpor in demoralizacijo med goriškimi Slovenci razširjanje jočih listov „Soče“ in „Primorca“. — Mej onimi itd., itd., itd., misli si lahko človek tudi kak „napreden“ krok itd., itd., itd., in za take potrate naj bi se trosil danes čisti dobiček „Goriške ljudske posojilnice“, katero so svoječasnno goriški rodoljubje ustanovili s tako veliko požrtovalnostjo; za take potrate naj bi se trosil čisti dobiček „Trgovsko-obrtna zadruga“, ki se je zamogla ustanoviti le s skupnim sodelovanjem vseh goriških Slovencev in posebno še goriške slovenske duhovščine, kakor je svoječasnno sam dr. Tuma priznal. — Res, daleč smo že prišli. Ej, ali so fine molzne krave ti „napredni“ denarni zavodi, misli si nekdo ter se smeje v svojo pest.

Izpred sodišča. — 20-letni Prijatelj Karol iz novomeške okolice je hotel iti v Ameriko ter se tako izogniti vojaškemu naboru. Ker mu je bila pa pot do italijanske meje neznana, najel si je vodnika v osebi 50-letnega kmeta Jožefa Zlatoperca, ali zasačili so oba ter ju zaprli. Prvi je dobil 8 dni zapore, drugi pa 7.

Krompirjev trg ni trajal letos tako dolgo kakor druga leta. Prodalo se je krompirja približno 2250 kvintalov. Cena mu je bila jako nizka, in sicer prodajal se je po 4 do 4 in pol krone kvintal.

Iz Volè smo dobili daljši dopis, v katerem toži dopisnik o raznih neredih, ki se baje godé na tamošnji pošti. Dopisnik pravi, da se pisma jako neredno dostavljajo strankam, posebno pa uradna; tako, da ni mogla marsikatera stranka priti pravočasno k uradnim obravnavam, zato ker jej je bilo vabilo potom pošte prekasno dostavljeno. Dopisnik pravi nadalje, da je tamošnja uradna poštna ura pravi čudež. Gre namreč pol ure prehitro ali pa pol ure prekasno, kakor se jej zljubi in je zaradi tega v vednem navskrjuju z drugimi urami. Vse to pa navskrjuje strankam velike sitnosti in bi bilo torej želeli, da se tej uradni pošti uri izbijejo njene čudne muhe iz glave. Pa tudi nad tem se spodtika dopisnik, da se nahaja v uradnem prostoru pri gospodični opraviljici skoro vedno neka nepoklicana oseba, akoravno stoji nad vratmi zapisano, da je uhod nepoklicanim osebam prepovedan. Dopisnik misli, da bi moralo vse to kar se na pošti godi, ostati tajno, kar pa ni tako lahko, ako se v poštnem prostoru nahajajo prepogostoma nepoklicane osebe, ki nimajo pri poštnem uradovanju nič opraviti. Mi ne vemo sicer koliko je na tem resnice. Ako bi pa kaj resničnega bilo, potem je najbolje, da se taki nedostatki odstranijo.

Iz Komna nam poročajo: Naši „napredni“ krčmarji hočejo ostati dosledni v svoji „naprednosti“ tudi pri točenju vina. Oni nečejo nikakor nazadovati s cenami vina. Kakor je znano, je

predni“ krčmarji se pa za to okolnost nič ne zmenijo, akoravno dobivajo vino pri posestnikih po veliko nižji ceni, nego so je dobivali lani. Hoteli bi je vkljub temu letos po isti ceni točiti, kakor so je točili lani, le krčmar Žigon, po domače Soldatov je sprevidel, da to tako ne gre, in začel je vino ceneje in letošnjemu kupu primerno točiti. Zaradi tega ima veliko več pivcev nego jih imajo drugi „napredni“ krčmarji.

Kakor je znano, je bila lani pri nas in tudi drugod po deželi slaba letina za pičo. Zaradi tega nima letos goveja živina posebne cene in mora marsikateri posestnik kak rep za vsako ceno iz hleva prodati, ker mu primanjkuje sena. Naši mesarji pa se za to nič ne zmenijo. Oni prodajajo meso vedno po isti ceni, naj so kupili živino, katero so zaklali za drag ali pa za cen denar. Zgorej omenjeni krčmar Žigon je tudi mesar. Kot mesar je upošteval okolnost, da je goveja živina v tem času ceneja in zato je znižal ceno govejemu mesu. Zaradi tega pa je tudi za praznike mnogo več mesa razprodal nego so ga razprodali drugi mesarji. Vsi tedaj tega pa se jezé nanj vsi naši „napredni“ krčmarji in mesarji. Mi mu pa svetujemo, da se za to neopravičeno jezo popolnoma nič ne zmeni, kajti ako bode vedno tako ravnal, zadel bo vedno pravo, in sme se tudi vedno zanašati na našo podporo. Ta bi bila pač lepa! Mi kmetje, ki se mučimo celo leto okolo trte, moramo prodati svoje vino po cenah, kakršne nanesejo vsakoletne okolnosti. Letošnje okolnosti glede vinskih cen so za nas jako neugodne in iz teh za nas neugodnih okolnosti naj bi krčmarji kovali zase kapital?

Bil je njegov denar. — Pred nekoliko časom smo prinesli po „Corriere Friulano“ vest, da je gosp. Andrej Repič vzel iz poštne hranilnice neko svoto denarja, ki ni bila njegova, marveč njegove mačehe. Zdal pa popravlja „Corriere Friulano“ to vest in pravi, da je bil denar, katerega je gosp. Repič vzdignil pri poštni hranilnici, njegova lastnina.

Sneg. — V noči od nedelje na ponedeljek je zapadel po naših bližnjih hribov sneg. Včeraj predpoludne nastal je tudi v mestu vihar; začel je liti gost dež, vmes pa je naletaval tudi sneg. Popoludne pa se je vreme spremenilo in solnce je začelo sijati, da ga je bilo veselje gledati. Na Kranjskem in po Krasu padlo je toliko snega da je bilo vse belo sem do Sežane. S tem nadejamo se, se je sneg za letos od nas poslovil.

Krvavi pobjo v Sestlanu. — Pri delu, ki se vrši v seljanski luki, bil je med delavci tudi neki Jernej Peliroto. V soboto zjutraj ob šesti uri pristopi k njemu delavski nadzornik 42-letni Emilij Rosso iz Milj ter mu reče, da je neobhodno potrebno, da se poda k enakemu delu v Trst. Peliroto se temu brani. Ko mu nadzornik ponovi, da je neobhodno potrebno, da gre vsaj za osem dni v Trst, mu Peliroto odločno odgovori, da tega ne stori, ter mu zažuga, da se hoče nad njim maščevati, ako bi ga k temu prisilil. Delavski nadzornik vmenec se za žuganje, zaukaže v resnici Peliroto, da mora iti v Trst. Potem se poda k drugim delavcem. Ko je bil nekaj časa pri njih, približa se mu Peliroto ter mu s sekuro, katero je imel skrito za hrbtom, zadá dva tako močna udarca, da se Rosso hkratu zgrudi na tla. Ranilec pa zbeži, a ulovili so ga kmalu. Rosso je zadobil dve nevarni rani na desni rami in na levem hrbtišču. Prepeljali so ga v Trst v bolnišnico. Nade je, da okreva.

Dirka avtomobilov prepovedana. — Vlada je prepovedala dirko avtomobilov, ki se je imela vršiti, kakor smo že povedali v predzadnji številki našega lista, ta teden med Nizzo in Opatijo. Kakor poročajo listi, se vožnja na tej črti dne 11. t. m. vendar bode vršila, a vozili bodo počasi.

Važna naredba naučnega ministertva. — Bila je nastala v resnici prava pravcata razvada, da so se šolske knjige skoro vsako leto popravljale. Komaj je bila knjiga jedno leto v veljavi, že je izšla drugo leto ista knjiga v drugi popravljani izdaji, tretje leto v tretji popravljani izdaji itd. Godilo se je to tako, da je napravilo na človeka utis, kakor da ni tem novim izdajam drugega namena, nego da se pri njih okoristita dotična tiskarna in pa oni, ki je priredil novo izdajo. Starišem pa, ki so imeli v šoli več otrok in sicer takih, ki so si sledili v šolskih razredih, napravljalo je to mnogo stroškov, ker so morali kupovati

v istem šolskem razredu. Najhujše pa je bilo pri knjigah, ki so se rabile v dveh, treh ali celo v štirih šolskih razredih. Letos si je n. pr. učenec kupil tako knjigo, ali že drugo leto je izšla ista knjiga v popravljani izdaji, in zahtevalo se je od učenca, da si kupi to novo izdajo in tako se je godilo tudi v tretjem in četrtem letu. To pa je vzbujalo pri stariših, ki so morali trošiti denar za take knjige, opravičeno nezadovoljnost. Začeli so se torej pritoževati in te pritožbe niso ostale brezuspešne. Naučno ministerstvo je namreč te dni izdalo naredbo, v kateri določa, da ima ostati vsaka knjiga izdana v drugi ali tretji popravljani izdaji, najmanj pet let v veljavi. Nove izdaje pa naj se prirejajo tako, da je mogoče dijakom samim v starih izdajah izpopolnjevati ali popravljati nove predrugeče v tekstu. Ako pa imajo učenci knjige, katere se rabijo zaporedoma v raznih razredih in izide od teh knjig kaka nova izdaja, se ne sme od učenecv zahtevati, da si nabavijo to novo izdajo, ko prestopijo v višje razrede.

Goriški zidarji v Ljubljani. — Zadnje dni je prišlo v Ljubljano 110 goriških zidarjev.

Izjemno stanje in nagla sodba v Trstu odpravljena. — Z Dunaja se poroča, da so vsled ukaza skupnega ministerstva dne 6. t. m. odpravljene naredbe glede izjemnega stanja in nagle sodbe v Trstu. Ta ukaz so priobčili včeraj vsi uradni listi.

Manevri vojnega brodovja. — Meseca junija, — tako poročajo iz Pulja — namerava naša vojna mornarica obdržavati velike manevre, katrim bode baje prisustvoval Nj. Velič. cesar sam. Namen tem manevrom baje je ta, da se izkaže ne le sposobnost naše vojne mornarice, marveč da se razvije tudi njena količina.

Nova električna železnica. — Med Matuljami in Lovranom v Istri se zgradi električna železnica.

Štrajk na Reki dovršen. — Od bor stavkujočih delavcev na Reki objavlja, da se je med delavci in podjetniki doseglo povoljno sporazumljenje. Delavci so se vsled tega vrnili na delo. Delavski kolodnja neki Nemeš Schneider, ki je bil aretiran, je izpuščen, a je izgnan iz Reke.

Veliki požar. — Predvčeranjem je zgorela vas Sv. Ulrih pri Beljaku s cerkvijo vred.

Sama čista kri. — Na shodu celjskih nemških hujškačev na Veliki petek so nastopili naslednji govorniki: Jabor-neg, Negri, Ambroschitsch, Mravlag in Jesenko. To so torej možje najčistejše tevtonske rase, ki so reševali nemško Celje in pretakali solze pri tej nekrvavi žrtvi.

Nadvojvoda Franc Salvator, ki je sedaj poveljnik 6. dragonskega polka v Anizi, pride v Budapešto kot poveljnik kavalerijske brigade.

Zanimiv izprehod dvojčkov. — Po Dunaju hodita dva zanimiva dvojčka. eden moškega, drugi ženskega spola. Moški je visok 2 metra 73 cm, njegova sestra pa je pritlikavka 80 cm in tako nežna, da jo brat nosi okoli na razprostiti roki. Semintje utakne brat sestrico v nalašč za to prirejeni žep, iz katerega gleda zvedavo le drobna glavica pritlikavke.

Zastopstvo za Čile, Peru in Bolivio ustanovi Avstro-Ogerska prihodnje leto s sedežem v Santjagu.

Smrt na lovu. — Na poseben način se je v Nizzu ponesrečil na lovu 17-letni mladenič Piere Masse. Hotel je preskočiti nek jarek in je vrgel puško preko jarka naprej. Puška je na drugo stran priletela s cevjo proti Pieru in je padla na petelina, kar je povzročilo, da se je sprožila. Strel je zadel mladega lovca v prsa in zgrudil se je ravno, ko je vzdignil nogo, da preskoči jarek.

Borba na odru. — V Bruselju so belili hišo. Na odru ki je visel 15 metrov nad zemljo, stala sta mojster in delavec. Med njima nastane prepir. V tem prepiru pa se delavec tako razkači, da naglo plane proti mojstru, ga zgrabi z rokama ter ga hoče pahniti z odra. Nastalo je med njima hudo borenje. Konečno omahne delavec čez oder, pade na zemljo in se nevarno poškodeje. Prenešni so ga morali seveda v bolnišnico.

Zopetni poskusen atentat na polieljskega ravnatelja v Moskvi. — V soboto predpoludne je prišel neki Miscialewski v ravnateljko policijsko pisarno v Moskvi. Rekel je, da bi rad govoril s policijskim ravnateljem Trepovom. Ko mu policijski uradnik Zarembo pove, da ravnatelja ni še v uradu, ter da naj se vrne ob vsprejemni uri, potegne Miscialewski bodalo iz žepa ter hoče z njim prebosti so prijeli.

Konji za južno Afriko. — Iz reške luke je odplul parobrod „Devona“ s 796 konji, namenjen za južno Afriko. To je devetindesetdeseti parobrod, ki je do danes iz reške luke odvel konje za južno Afriko. Vseh konj se je doslej iz reške luke odpeljalo 45.611 glav. Sedaj se nahaja v reški luki angleški parobrod „Manchester Corporation“, ki bo ukrca 800 konj.

Nemščina v Ameriki. — Vlada petih srednjeatlantskih držav je prosila pri centralni vladi v New-Yorku, naj se upelje nemški jezik na vseh državnih šolah. To so seveda le hipni nasledki pijanosti po obisku nemškega princa.

Kmetjska ustaja. — V Ukriji pri Messini je napadlo 200 kmetov bralno društvo, v katerem so se zbirali tamošnji gospodje, in pa občinsko hišo.

Policija in tamkaj se nahajajoči italijanski orožniki trudili so se zama, da bi kmete razgnali, pač pa je bilo več njih ranjenih od kamenja ki je letelo iz kmečkih pesti nanje. Gospoda pa se je zabarikadirala v svojih hišah. Šele ko je prišla vojaška pomoč, so se morali kmetje umakniti. Aretiranih je bilo 60.

Gospodinjino umorila. — Gospa Reitzer v Szanto je zasačila pri tatvini svojo dekle. Dekla je prišla kuhinjski nož in zaklala gospodinjino.

Železniški vlak v čakalnici. — Na kolodvoru v Franciji Saint-Valéry-en-Canax priletel je železniški stroj z dvanajstimi praznimi vozovi s tako silo v poslopje, da je predrl steno in se hkratu znašel v čakalnici prvega razreda. Stroj je dimnik in tender sta bila sicer poškodovana, a strojevodju in kurilecu, ki sta mirno ostala na svojem mestu se ni zgodilo nič hudega.

Novice od raznih strani sveta. — „Novoje Vremja“ poročajo iz severnega Japana, da je 210 mož nekega japonskega bataljona ponesrečilo na vaji v velikanskem sneženem viharju. Od 210 vojakov jih je ostalo pri zmrzanju le 83. — Strašna kuga divja v Indiji. Na mesec umrje 70.000 oseb. — Letvorčke je povila v Turo Tridvori na Ogerskem 28-letna kmetica Anepany. — Po raznih pariških ulicah so napravili tlak iz stekla. Tlak iz stekla se napravlja iz steklenih odpadkov, ki se razstopé. — V združenih ameriških državah se je 108-letni John Barlov poročil z 90-letno vdovo. — Nadškof Kohn bo prodal svoj gala-voz, ki je vreden 240.000 kron ter bo izkupljeno svoto razdelil med reveže.

Narodno gospodarstvo.

Navodilo o pokončevanju škodljivih mrčesov.

Gledé na zakon z dné 17. junija l. 1870., dež. zak. št. 21., ki županom veleva skrbeti, da si občani čistijo drevje in vrte škodljivih mrčesov in njih zalege, se posestniki opozarjajo, da je najbolje zatirati mrčesjo zalego meseca januarja, februarja in začeta marca. Kmetovalcem, oziroma sadjarjem škoduje na stotine raznih hroščev in metuljev, oziroma njih ličink in gosenic: največjo kvaro pa jim delajo vsekakor gosenice belinove (belega metulja), prstenčarjeve in ze nekekerih drugih metuljev, potem rjavi brošči (kebri), zlasti pa njih ličinke, imenovane tudi črvi, ogreci in podjeki, ki so 1889. leta poljščini naredile ogromno škodo.

Da je treba metulje loviti in pobijati, se razumeva samoobsebi, toda tak lov nikdar ne izda toliko in tudi ni tako lehak kakor snemanje goseničnih mešičkov. Najuspešnejše se uničujejo belini, oziroma njih in drugih metuljev gosenice, če dosledno vsi posestniki trebijo z drevja in z grmovja, njih zalege, zapredke in mešičke. Če le nekateri gospodarji trebijo, drugi pa ne, ne pomaga nič, kajti z neotrebjenega drevja pridejo kmalu škodljivci na drugo drevje, in ves trud je bil zaman. Prav je torej, da zakon podpira marnega gospodarja in preti s kaznijo malomarnemu.

Kako je uničevati gosenične zalege in zapredke? To se da storiti na dva načina: ali se potrga z drevja vse listije, ki je izza zime na njem ostalo suho in je v njem gosenična zalega, ter se porežejo vsi zapredki, potem pa oboje skupaj sežge; ali pa se po drevju posmodé zalege in zapredki.

Najlažji je prvi način. Z nizkega, t. j. pritličnega drevja in z grmovja (zlasti z gloga ali belega trna, kamor posebno rad belin spravlja svojo zalego), se more z roko ali z nožem hitro posmukati listije ali pa porezati zapredke. K višjemu drevju je treba priloniti lestvico, a ker so zaleze z visokih dreves porezati s škarijami,

ki se nataknejo na primerno dolg drog. Take škarje prodajajo po mestih nožarji. Vse otrebke z drevja je potem pazno požgati, da gotovo pogine vsa zalega.

Teže je pokončavati gosenične zalege in zapredke s plamenicami ali baklami, in tudi dražji je ta način. Ravnati je pa takole: Pločevinasta (plehasta) posoda ozkega vratu se pritrdi na primerno dolg drog, se naliže s petrolejem in v vrst se vtakne stenj. Če se stenj prižge, je lahko s to pripravo posmoditi goseniče ter njih zalege in zapredke do najvišjih vršiškov.

Nad vse škodljiv kmetijstvu je rjavi hrošč. Tega hudega sovražnika je zatorej zatirati na vso moč. Posamezna roka sicer lahko včasih mnogo stori, a delo je v resnici izdatno in uspešno samo tamkaj, kjer se združijo po vse vasi in občine, okraji ali dežele in skupno ugonablajo tega hvarljivca.

Rjave hrošče je najbolje pobirati meseca majnika, in sicer se otrsajo z drevja; ali treba jih je zgodaj jutraj, predno jih solnce obsije, ali pa ob mrzlih in oblačnih dneh. Tačas premrlji visé po listju, in vsak stres jih pomeče na tla. Pod drevo naj se razgrne kako prostiralo (rjuha, plahta ali kaj drugega), da je lahko mrčese tem hitreje pobirati, in da se ni treba za vsakim pripogibati. Nabrane je treba potem kakorkoli pomoriti, na pr. popariti. Ni treba se dostavljati, da kokoši hrošče prav rade zobljejo. Z apnom pomešani so jako dober gnoj. Samo ob sebi se razumeva, da jih je treba, kolikor je moči, pokončevati, dokler so še v zemlji ličinke (črvi, ogrci, podjedi). Ali tedaj jih ni lahko tako uspešno zatirati. Tiste seveda, ki pri oranju ali pri okopavanju prihajajo na vrh, tiste je treba sproti moriti. Pekoče solnce jih sicer precej hitro pomori, ali vendar ne kaže prepustiti tega posla zgolj njemu. Črvi namreč, začutivši sovražno jim solnce skušajo uteči, kar se jim večinoma posreči, in sicer tem laže, ker je plug zemljo zrahljal. Pri oranju naj torej kak otrok s koskom v roki hodi za plugom in naj vanj pobira črve. Doma naj se pa pomečejo kokošim, racam ali svinjam, ki jih vse prav rade jedó. Ako se pa komu ne zdi vredno nositi jih domov za pičo, jih je vreči konec njive na pot ali sploh na utrta tla, da jih solnce opali, ali pa jih je pogaziti. To jim je še najgotovješa smrt. Varovati in paziti pa je krta, ki je pod zemljo kmetovalcu najboljši prijatelj. On vedno preži na ogrce in jih ugonablja, in ko bi ne bilo njega, pokončevali bi črvi sadeže in žita ubogim poljedelcem ter bi jim napravljali veliko škodo. Ker je veliko mrčesje zalege za drevesno lubadjo, je zelo dobro in koristno, vsako leto po zimi staro lubad odpraskati in deblu potem namazati z beležem iz apna in ilovice. Če se primeša beležu še krvi, volovskega žolča in kravjaka, se drevo ubrani tudi zajčjim zobem. Bodi pa kmetovalec ali sadjar še tako priden, vsega dela vendar sam ne vzmore. Preveč je raznovrstne golazni, ki zna sebe in svojo zalégo navadno tako dobro skriti, da je človek niti ne opazi. To velja posebno o jajcih, ki so največ toliko drobna, da jih spregleda tudi najbistrejše oko. Za to delo je treba poleg bistroidnega očesa tudi telesne gibkosti in spretnosti in neumorne marljivosti. In takih delavcev ima kmetovalec na ponudbo, a kar je še najlepše, nobeden njih ne zahteva plačila; zadovoljni so, če jih pri delu nič ne moti. Ti radovoljni pomagači so — ptiči. Zato naj gleda vsak pameten gospodar, da točno izvršuje zakon za varstvo koristnih ptičev z dne 17. junija leta 1870., dež. zak. št. 20., saj ni nobenega drugega zakona izpolnjevati tako lahko in brez vsakih ovir.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

Loterijske številke.

5. aprila.

Line 75 19 82 52 54
Trst 68 29 52 11 81

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,

Semeniška ulica št. 6,

ima bogato zalogo raznovrstnih

klobukov

ter toči v svoji krčmi

pristna domača vina

in pestrože tudi z jako ukusnimi

Gostilna

„Vinarskega in sadjarskega društva za Brda“
v Gorici, ulica sv. Klare št. 15

toči pristna bela in črna vina iz društvene kleti, in puntigamsko pivo. Postreže z okusnimi jedili. — Na razpolago so hlevi za živino in dvorišče za krogljanje.

Za obilen obisk se toplo priporoča svojim rojakom

Anton Gerbec,
gostilničar.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlinarstva v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovci, fini rum, različna vina, goršice (Senf) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine tvrdke Žnidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1
(v lastni hiši)

„Centralna posojilnica“

v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema **hranilne vloge**, katere obrestuje po 4½ polumesečno; nevezdignene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje **posojila** udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5½.

Sprejema **člane** z glavnimi deleži po 200 K in z opravičnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za naloge in vračanje so na razpolago poslovnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštinih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj v ulici Vetturini št. 9.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo hiš. št. 11.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja po brezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga
stavbenih nositeljev

v Gorici.

Pocinkana žica za vinograde po jako znižanih cenah!

Pozor!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 **GORICA** Via Giardino 8

priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
istarskih v i-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Peter Drašček,

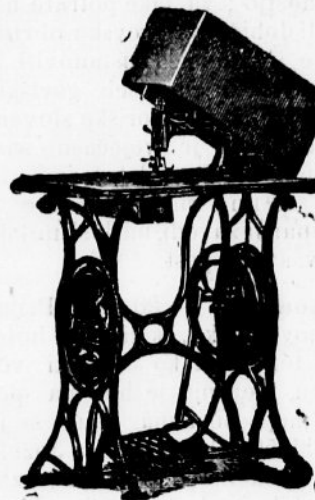
trgovec jedilnega blaga v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Priporoča se p. n. občinstvu v Gorici in z dežele. Prodaja kavino primeso, sladkor, milo, slanino, riž, maslo surovo in kuhano, olje, moko iz Majdičevih mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenk
sv. Cirila in Metoda.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Prodaja stroje tudi na teden-ske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

„Narodna Tiskarna“

ima v zalogi vse tiskovine za duhovnije, županstva in druge urade, na močnem papirju

„Narodna Tiskarna“

ima v zalogi in na prodaj knjige: „Ilijado“, „Tri igre“ za slov. mladino in „Zgodovino toliminske šole“

„NARODNA TISKARNA“

v Gorici, ulica Vetturini št. 9

Je preskrbljena z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem, ter more prevzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

Izdeluje vsa dela v najkrajšem času po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

„Narodna Tiskarna“

tiska

„GORICO“

ki izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah, ter stane na leto 8 kron, pol leta 4 K, četrt leta 2 K

Pismena naročila tiskovin se izvrše z obratno pošto; vsa druga v najkrajšem času

„Narodna Tiskarna“

tiska

„PRIM. LIST“

ki izhaja vsak četrtek ter stane na leto 4 krone, pol leta 2 K, za manj premožne celo leto 3 K